

จดหมายข่าวด้านการเข้าถึงความยุติธรรม และการคุ้มครองสิทธิแก่แรงงานข้ามชาติในประเทศไทย NEWSLETTERS Access to Justice and Rights Protection for Migrants Workers in Thailand

ฉบับที่ 12: เมษายน-มิถุนายน 2559

12th Issue: April-June 2016

สถานการณ์ด้านนโยบาย และการบังคับใช้กฎหมาย

ความผิดคำมนุษย์ในกฎหมายอาญาไทย: ความผิดต่อรัฐหรือความผิดต่อบุคคล?

โดย Thomas Harré¹

เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นในประเทศไทย การดำเนินคดีอาญาต่อผู้ต้องหานั้นสามารถทำได้โดย พนักงานอัยการหรือผู้เสียหายเอง ทั้งนี้ไม่ว่าฝ่ายใดจะเป็น ผู้เริ่มฟ้องดำเนินคดีอาญาก่อน อีกฝ่ายสามารถเข้าร่วมใน การดำเนินคดีอาญาดังกล่าวในฐานะโจทก์ร่วมเมื่อใดก็ได้ ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา² กฎหมายให้สิทธิแก่ผู้เสียหาย จากการคำมนุษย์ในการเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญา จากการถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ โดยหลักการแล้วนั้น สิทธิในการฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหายดังกล่าวเป็นสิทธิ ที่ให้ประโยชน์อย่างกว้างขวางต่อผู้เสียหายจากการคำมนุษย์ ไม่เช่นนั้นต้องรอจนกว่าการดำเนินคดีอาญาสิ้นสุดลงก่อน จึงจะสามารถฟ้องคดีแพ่งเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย

สำหรับผู้ที่มาจากประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์ แนวความคิดที่ผู้เสียหายมีสิทธิในการดำเนินคดีอาญาด้วย ตัวเองพร้อมไปกับพนักงานอัยการนั้นถือเป็นแนวความคิด ที่แตกต่างจากระบบการดำเนินคดีอาญาในระบบคอมมอนลอว์ อย่างไรก็ตาม ในประเทศที่ใช้ระบบซีวิลลอว์นั้นคุ้นเคยกับ กระบวนการตามแนวความคิดนี้ ตัวอย่างเช่น กลไกโจทก์ร่วม Nebenklager ในประเทศเยอรมัน หรือแนวความคิด partiecivile ในประเทศฝรั่งเศส หลักการนี้ได้ถูกนำมาใช้ ในศาลพิเศษของประเทศกัมพูชาเพื่อพิจารณาคดีเขมรแดง เช่นกัน ในเขตอำนาจการพิจารณาคดีของสามประเทศนี้นั้น ผู้เสียหายมีบทบาท ในขั้นตอนการพิจารณาที่ชัดเจนเกี่ยวกับการ เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินคดี ซึ่งมีบทบาท มุ่งเน้น ไปยังคำฟ้องสำหรับค่าเสียหาย

¹ นักวิชาการแลกเปลี่ยน (Visiting Scholar), UN-ACT นักศึกษาปริญญาเอก คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ขอขอบคุณ อุบลวรรณ บุญรัตน์สมัย และ Sebastian Boll สำหรับข้อคิดเห็น และเสนอแนะ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยไว้แต่ผู้เดียว

² ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477 มาตรา 30, 31

นำเสียดายที่ภายใต้ระบบกฎหมายของไทยนั้น ยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาท ของผู้เสียหายในการ เข้าร่วมดำเนินคดีในศาล และกรณีใดบ้างที่คำร้องขอ เข้าร่วมเป็นโจทก์ของผู้เสียหายในการดำเนินคดีจะได้รับ อนุญาตจากศาล ทนายความที่ทำงานกับองค์กรเอกชน เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ได้รายงาน ว่า ศาลชั้นต้นบางศาล ปฏิเสธคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ของผู้เสียหายโดยศาล ให้เหตุผลไว้ว่าคดีค้ามนุษย์นั้นไม่ใช่กรณีที่บุคคลได้รับความเสียหาย แต่เป็นรัฐที่ได้รับความเสียหาย ผู้เขียนเห็นว่าคำสั่งของศาลในการยกเหตุดังกล่าวนี้ไม่ถูกต้อง คำสั่งนั้นอาจส่งผลกระทบในแง่ลบต่อสิทธิของผู้เสียหาย และยังทำให้ศาลขาดประโยชน์แห่งความยุติธรรมในการ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการต่อต้านการค้ามนุษย์เข้าร่วม ดำเนินคดี รวมถึงความเชี่ยวชาญซึ่งเป็นประโยชน์ แห่งความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

ความไม่ชัดเจนนั้นมาจากประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งให้สิทธิแก่ผู้เสียหายดำเนิน คดีอาญาได้ด้วยตนเองทั้งคดีความผิดอาญาแผ่นดินหรือ ความผิดต่อส่วนตัว หรืออีกนัยหนึ่งเป็นกรณีคดีที่ร้ายแรง และคดีที่ไม่ร้ายแรงนั่นเอง แนวทางการปฏิบัตินั้นคือ ต้องเป็นบุคคลผู้ที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิด ทางอาญา ซึ่งเป็นการจัดหมวดหมู่ที่กว้าง และครอบคลุม ถึงผู้เสียหายเกือบทุกความผิดอาญา

นำเสียดายที่กฎหมายของไทยไม่ได้มีบทบัญญัติ อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การขอเข้าเป็นโจทก์ร่วม ในการดำเนินคดีอาญา แม้จะมีความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์ ดังกล่าวอยู่ ยังเป็นไปได้ที่จะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทาง ว่าคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมดำเนินคดีอาญาใดบ้าง ที่สามารถถูกปฏิเสธโดยศาลได้อย่างชอบธรรม กลไก กระบวนการยุติธรรมของไทยในการให้สิทธิแก่ผู้เสียหาย จากการค้ามนุษย์เข้าเป็นโจทก์ร่วมในการดำเนินคดีต่อ ผู้กระทำผิดค้ามนุษย์นั้นเปรียบเทียบกับได้กับกลไกระบบ กฎหมายสวีเดน³ ซึ่งใช้แนวคำพิพากษาในประเทศเยอรมัน และฝรั่งเศส⁴ จากต้นกำเนิดนี้อาจเป็นไปได้ที่สิทธิ การเข้าร่วมการดำเนินคดีโดยแรกเริ่มนั้นถูกบัญญัติให้มี สิทธิแบบจำกัดคล้ายกับระบบกฎหมายของฝรั่งเศส และ

เยอรมัน นั่นก็คือข้อจำกัดในการดำเนินคดีเฉพาะกรณี ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ต่อบุคคลโดยตรง (highly personal interests) หากเป็นเช่นนั้น ศาลสามารถให้เหตุผล ในการยกคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมหากปรากฏว่าเหตุ ความเสียหายนั้นไม่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ต่อบุคคล นั้นโดยตรง

อย่างไรก็ดีการให้เหตุผลดังกล่าวยังยากที่จะเข้าใจ ได้ในคดีที่มีการค้ามนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาอยู่ภายใต้บทบัญญัติเรื่องความผิด ต่อเสรีภาพ โดยความผิดต่อเสรีภาพนั้น ‘เกี่ยวข้องกับ บุคคลที่ถูกกระทำโดยตรง’ นอกจากนี้พระราชบัญญัติ ป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มีความ สัมพันธ์ และสอดคล้องกับบทบัญญัติในประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา และเป็นเหตุผลที่สามารถสร้าง ข้อสมมติฐานว่า ฐานความผิดที่บัญญัติในพระราชบัญญัติ ป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์นั้นควรได้รับการ พิจารณาว่าเป็น ‘ฐานความผิดต่อเสรีภาพ’

หากพิจารณาโดยคร่าวๆตามคำนิยามการค้ามนุษย์ ในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าความเข้าใจดังกล่าวข้างต้น นั้นมีความสมเหตุสมผลโดยมาตรา 6 พระราชบัญญัติ ป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ บัญญัติว่า

“ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำ การอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือ ส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับ ไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ
- (2) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจาก หรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขังจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็กผู้นั้นกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์”⁴

การกระทำความผิดดังกล่าวมีเป้าหมายมุ่งไปยังตัวบุคคล เมื่อมีการค้ามนุษย์เกิดขึ้น และการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดขึ้น เพื่อการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบของบุคคล

³ ApiratPetchsiri, Eastern Importation of Western Criminal Law (Fred B Rothman & Co., Littleton, 1987); M. B. Hooker, A Concise Legal History of South-east Asia (Clarendon Press, Oxford, 1978).

⁴ พระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์มาตรา 6

ผู้พิพากษาสามารถปฏิเสธคำร้องขอเป็นโจทก์ร่วมของผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ในคดีความผิดฐานค้ำมนุษย์ ซึ่งพิจารณาตัดสินศาลอาญาของไทย โดยอ้างอิงเหตุผลโต้แย้งว่าเป็นความผิดเกี่ยวกับรัฐมากกว่าเป็นความผิดต่อผู้เสียหายซึ่งถูกกระทำโดยตรงได้หรือไม่ ผู้เขียนเสนอว่าคำตอบคือ “ไม่ได้” โดยมีข้อสนับสนุนแนวคิดวิเคราะห์จากคำสั่งศาลอุทธรณ์ที่ออกมาไม่นานนี้ ซึ่งศาลอุทธรณ์เห็นว่าการที่ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ผู้เสียหายเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานในความผิดต่อพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์นั้นไม่ชอบ การพิพากษากลับคำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวสอดคล้องกับความเข้าใจ และเหตุผลของผู้เขียนโดยระบุว่าสืบเนื่องจากผู้เสียหายได้ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เพื่อบังคับใช้แรงงานในเรือประมง “(...) ผู้เสียหายจึงเป็นผู้ที่ได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำดังกล่าว จึงมีสิทธิขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ร่วมในคดี⁵

อย่างไรก็ดี คำพิพากษาดังกล่าวไม่ได้หมายความว่าผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ได้ถูกกระทำฝ่ายเดียว แนวคำพิพากษาคดีอาญายังแสดงให้เห็นอีกว่าความผิดอาญานั้นมีผลกระทบต่อรัฐเช่นกัน ทฤษฎีกฎหมายที่อธิบายว่ากฎหมายอาญานั้นสามารถเข้าใจได้ดีที่สุดคือการรอบของบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ การฝ่าฝืนกรอบกฎเกณฑ์ดังกล่าวจะนำไปสู่การลงโทษโดยรัฐ ไม่ใช่การลงโทษจากบุคคลที่ถูกกระทำ อีกนัยหนึ่งคือเมื่อบุคคลถูกกระทำจากอีกบุคคลหนึ่งด้วยการกระทำความผิดทางอาญาที่ก่อให้เกิดอันตราย รัฐจะเข้ามาตัดสินความรับผิดชอบทางอาญา และการลงโทษที่เหมาะสม

กฎหมายไทยนั้นดูคล้ายว่าสามารถคลี่คลายปัญหานี้ได้เองตามที่ผู้เขียนให้ข้อโต้แย้ง และเหตุผลมาในบทความนี้⁶ แต่ยังมีคำถามที่ต้องตอบอยู่คือ ทำไมในตอนแรกศาลถึงพิจารณาปฏิเสธคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วม จากแนวพื้นฐานที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ผู้เสียหายที่เข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดีนั้นมีสิทธิตามกระบวนการยุติธรรมคล้ายกับพนักงานอัยการ แต่ก็ยัง

มีอคติทางสิทธิตามกระบวนการยุติธรรมที่ให้อำนาจไปยังพนักงานอัยการ ตัวอย่างเช่น เมื่อมีการดำเนินคดีอาญาที่มีผู้เสียหาย และพนักงานอัยการเป็นโจทก์ร่วมกันนั้น พนักงานอัยการมีอำนาจร้องต่อศาลให้สั่งผู้เสียหายกระทำหรือละเว้นการกระทำใดที่พนักงานอัยการเห็นว่าผู้เสียหายจะกระทำให้คดีของอัยการเสียหาย⁷ อำนาจดังกล่าวให้เฉพาะแต่กับพนักงานอัยการเท่านั้น ผู้เสียหายไม่มีอำนาจร้องขอต่อศาลสั่งให้อัยการกระทำหรือละเว้นการกระทำใดที่อาจส่งผลเสียต่อรูปคดีของผู้เสียหายได้

กรณีดังกล่าวหมายความว่าทนายความของผู้เสียหายมีสิทธิในการสนับสนุนพนักงานอัยการในการดำเนินคดี โดยไม่มีความเสี่ยงต่อพนักงานอัยการว่าทนายความของผู้เสียหายจะทำคดีนั้นเอง โดยนี้อาจจะเป็นทางออกที่เป็นประโยชน์ต่อพนักงานอัยการซึ่งอาจมีคดีที่ต้องรับผิดชอบอยู่มาก และมีพนักงานอัยการไม่เพียงพอในการดำเนินคดี นอกจากนี้ทนายความที่ทำงานกับองค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไรนั้นก็มีประสบการณ์มากในการทำงานต่อต้านการค้ามนุษย์ จึงสามารถใช้ความเชี่ยวชาญดังกล่าวให้เป็นประโยชน์ต่อศาลในการพิจารณาสร้างแนวคำพิพากษาที่เป็นกลาง และมีความยุติธรรมต่อประเด็นการค้ามนุษย์ในประเทศไทย

โดยสรุป กรณีนี้ดูราวกับว่าการค้ำมนุษย์นั้นเป็นความผิดต่อรัฐหรือความผิดต่อบุคคลอย่างใดอย่างหนึ่งโดยลำพัง ในบริบทของกฎหมายอาญาของไทย แต่การค้ามนุษย์ต้องพิจารณาองค์ประกอบทั้งสองอย่างไปด้วยกัน โดยที่รัฐเป็นผู้เสียหายลำดับรอง ขณะที่ผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์เป็นผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ดังนั้นรัฐมีความรับผิดชอบ และหน้าที่ในการคุ้มครองขณะที่ผู้เสียหายมีสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรม (ตามสิทธิที่มีอยู่ในกฎหมายไทย) นอกเหนือไปจากการตอบโจทก์ทางข้อกฎหมายแล้วนั้นยังมีประโยชน์ในทางปฏิบัติที่สำคัญอีกมาก ดังนั้น ในการอนุญาตให้ผู้เสียหายสามารถเข้าเป็นโจทก์ร่วมในการดำเนินคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับคดีค้ำมนุษย์นั้นจึงเป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่าย

⁵ การเผยแพร่ข่าวมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา, 8 สิงหาคม 2559 Press Release 8 August 2016.

⁶ ในระบบซีวิลลอว์นั้น การใช้แนวคำพิพากษามาเป็นบรรทัดฐานมีอยู่อย่างจำกัดในประเทศไทย ดังนั้นขณะที่คำสั่งของศาลอุทธรณ์ล่าสุดนี้มีผลต่อผู้เสียหาย แต่การใช้แนวคำพิพากษานี้ในการดำเนินคดีในอนาคตก็อาจมีอยู่อย่างจำกัด

⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477 มาตรา 32

ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐกับการเข้าถึง กองทุนเงินทดแทนของแรงงานข้ามชาติ⁸

รัฐไทยมีพลวัต และประสิทธิภาพในการจัดการแรงงานข้ามชาติมายาวนาน ความก้าวหน้าในการรับรองสิทธิแรงงานข้ามชาติจึงปรากฏอยู่ในโครงสร้างทางกฎหมายทั้งภายในประเทศ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ตลอดจนโครงสร้างระดับนโยบายที่สามารถตรวจสอบความชอบ และความสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนได้ในรูปแบบของการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิแรงงานเฉพาะในปี 2558 ความท้าทายสำคัญยังคงอยู่ที่การจำกัดสิทธิแรงงานในการเข้าถึงสิทธิของตนเองตาม กระบวนการของรัฐ โดยเฉพาะในระดับการบังคับใช้กฎหมาย และแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

1. ข้อเท็จจริง คดีและข้อคดีเห็น

ข้อเท็จจริงเรื่องการจำกัดสิทธิของแรงงานข้ามชาติ โดยผลของการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 นั้นปรากฏเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2558 โดยคลินิกกฎหมายแรงงานแม่สอดได้รับข้อร้องเรียนว่า นายมินอ่อง แรงงานข้ามชาติชาวพม่า อายุ 38 ปี ซึ่งมีอาชีพรับจ้างก่อสร้าง อยู่ในพื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก ประสบอุบัติเหตุในระหว่างการทำงาน ให้นายจ้างจนได้รับบาดเจ็บที่ดวงตาข้างขวา แม้นายมินอ่องจะมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 แต่โดยผลการใช้ดุลพินิจของสำนักงานประกันสังคมที่ไม่พิจารณาใบรับรองแพทย์จาก

แม่ตาวคลินิก และไม่ส่งตัวนายมินอ่องเข้ารับการตรวจสุขภาพที่โรงพยาบาลแม่สอดเพื่อนำผลมาประเมินเป็นจำนวนเงินที่ต้องจ่ายค่าทดแทนให้แก่ นายมินอ่อง ทำให้นายมินอ่องสูญเสียประโยชน์ที่จะได้รับค่าทดแทนกรณีสูญเสียอวัยวะ คือดวงตาข้างขวา โดยได้รับเพียงเงินค่าทดแทนจากนายจ้างตามจำนวนที่นายมินอ่องไม่สามารถทำงานได้เพียง 10 วัน เป็นเงินจำนวน 1,980 บาท และค่ารักษาพยาบาลอีกไม่เกิน 750 บาท เท่านั้น คลินิกกฎหมายแรงงานแม่สอดเห็นว่าแนวการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการดังกล่าว มีผลโดยตรงต่อการจำกัดสิทธิของนายมินอ่องในฐานะลูกจ้างซึ่งมีสิทธิได้รับเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 จึงได้ดำเนินการอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานประกันสังคมต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน

2. กรอบกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในประเทศ

กรณีนายมินอ่องซึ่งประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน ได้รับการรับรองสิทธิที่จะมีสวัสดิการสังคมและการประกันสังคมตามข้อ 9 แห่งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ประกอบกับมาตรา 4 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 และมาตรา 18 พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

3. ข้อเสนอแนะ

คลินิกกฎหมายแรงงานแม่สอดเห็นว่า ในเบื้องต้นควรนำข้อเท็จจริงเรื่องข้อจำกัดในการพิจารณาเอกสารของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิในการเข้าถึงกองทุนเงินทดแทนของนายมินอ่องเข้าหารือกับสำนักงานประกันสังคม จังหวัดตาก เพื่อพัฒนาไปสู่การจัดทำข้อตกลงหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการให้แก่แรงงานข้ามชาติรายอื่น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตีความ และใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในกรณีอื่นด้วย

⁸ รายละเอียดดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำเอกสารเพื่อรณรงค์และเผยแพร่ (Factsheet) ของมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา โดยมีจุดประสงค์ให้มีการนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเข้าถึงความยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยถูกเผยแพร่ต่อสาธารณะ

การตัดสินใจผู้เสียหายจากการเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในความผิดฐานค้ามนุษย์

แม้กฎหมายภายในของไทย คือพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ซึ่งอนุวัติการตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรและพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก จะบัญญัติให้ความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นความผิดที่มีโทษทางอาญา แต่ไม่มีบทบัญญัติที่ระบุให้ความผิดฐานค้ามนุษย์มีรัฐแต่เพียงผู้เดียวมีสิทธิดำเนินคดีต่อผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ด้วยระบบพิจารณาคดีอาญาของไทยที่แบ่งประเภทความผิดทางอาญาออกเป็นความผิดต่อรัฐและความผิดต่อส่วนตัว ส่งผลให้ในคดีอาญา ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ถูกจำกัดมิให้เข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในความผิดฐานค้ามนุษย์ ด้วยเหตุที่ว่าความผิดดังกล่าวเป็นความผิดต่อรัฐ ดังนั้น ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จึงมิใช่ผู้เสียหายที่จะมีสิทธิเป็นโจทก์ร่วมได้ตามความหมายของมาตรา 28 ประกอบมาตรา 30 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ซึ่งให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และทางคดีแก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์กว่า 7 ปี ได้หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นมาเป็นข้อต่อสู้ในศาลซึ่งพิจารณาคดีค้ามนุษย์หนึ่ง ที่มีผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่ควรอยู่ในฐานะโจทก์ร่วมกว่า 15 คน แต่กลับไม่ได้รับสิทธินั้นเพราะผลจากการตีความข้างต้นของศาลชั้นต้น

ตลอดระยะเวลากว่า 2 เดือนที่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์รอผลคำพิพากษาจากศาลอุทธรณ์ ท้ายที่สุดศาลอุทธรณ์ภาค 9 จึงมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ได้ โดยมีรายละเอียดคดีโดยสรุป ดังนี้

1. ข้อเท็จจริง คดี และข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริงของการตัดสินใจให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในความผิดฐานค้ามนุษย์ปรากฏแก่กรณีของลูกเรือชาวพม่าจำนวน 15 คน ซึ่งเป็นแรงงานในกิจการประมงทะเลในจังหวัดตรัง แรงงานทั้งหมดได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่รัฐ และได้รับการระบุว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 โดยมีโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงานเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและทางคดีแก่ผู้เสียหายทั้งหมด

หนึ่งในผู้เสียหายที่ถูกแสวงหาประโยชน์โดยการให้ทำงานบนเรือประมงอย่างหนัก คือนายชานี ซึ่งเป็นแรงงานข้ามชาติชาวพม่า ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยด้วยการชักชวนของนายหน้าที่แฉว่าจะนำพยานชานีมาทำงานก่อสร้าง แต่กลับบังคับให้นายชานีทำงานในเรือประมงโดยไม่ได้รับค่าจ้าง และถูกไต่ถามทรมาน โดยนายหน้าอ้างว่าต้องนำเงินดังกล่าวมาชำระเป็นค่านายหน้า และค่าเดินทาง ยิ่งไปกว่านั้นยังมีการสร้างหนี้ที่เกินจริงแก่นายชานีด้วยการคิดค่าบริการและค่าอาหารตลอดระยะเวลาที่นายชานีทำงานอยู่ในเรือประมง

สุดท้ายแล้วเมื่อนายชานี และผู้เสียหายอีก 14 คน ต้องเข้าสู่การเรียกร้องสิทธิของตนตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ศาลจังหวัดตรังกลับมีคำสั่งว่าผู้เสียหายทั้งหมดไม่สามารถเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการได้ด้วยเหตุที่ความผิดฐานค้ามนุษย์เป็นความผิดต่อรัฐและรัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย โดยพนักงานอัยการจะเป็นผู้ดำเนินการแทนในฐานะโจทก์ ส่วนผู้เสียหายทั้งหมดอยู่ในฐานะพยานของพนักงานอัยการโจทก์เท่านั้น

อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ และทนายความจากโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงานได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลอุทธรณ์ภาค 9 จนกระทั่งเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 ศาลจังหวัดตรังได้อ่านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 9 ในประเด็นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมของผู้เสียหาย ความว่า “ตามที่พนักงานอัยการได้บรรยายคำฟ้องว่า จำเลยทั้งสิบกับพวกได้กระทำการ

แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เป็นธรรมาจริยา จัดให้อยู่อาศัยรับไว้ซึ่งบุคคลหรือหน่วงเหนี่ยวกักขัง โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับหลอกลวงผู้เสียหาย เพื่อบังคับใช้แรงงานบนเรือประมง ถือว่าผู้เสียหายเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการกระทำดังกล่าวจึงมีสิทธิเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 30 ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ผู้เสียหายเข้าเป็นโจทก์ร่วมจึงไม่ชอบ”

ด้วยผลของคำพิพากษาดังกล่าวทำให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ 14 คนซึ่งรวมทั้งนายชานี สามารถเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการได้ทุกข้อหาตามฟ้อง

2. กรอบกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในประเทศ

กรณีของนายชานีและผู้เสียหายอีก 14 คน ซึ่งถูกตัดสิทธิจากการเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในความผิดฐานค้ามนุษย์ และต่อมาได้รับการยืนยันสิทธิโดยคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 9 นั้น ถูกระบุไว้ในข้อ 3 ข้อ 5 และข้อ 6 แห่งพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก โดยมีรายละเอียดที่ว่าผู้เสียหายจะต้องได้รับประกันจากรัฐโดยระบบกฎหมายภายในของรัฐจะต้องจัดสรรให้มีมาตรการนำเสนอความเห็นและข้อห่วงกังวลของผู้เสียหายที่มีต่อผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้อย่างเหมาะสมโดยที่ไม่กระทบต่อสิทธิของจำเลย

ดังนั้น หากกล่าวในอีกแง่หนึ่ง การมีสิทธิเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในความผิดฐานค้ามนุษย์จึงเป็นอีกหนึ่งมาตรการที่รัฐสามารถประกันได้ว่า ความเห็นและข้อห่วงกังวลของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จะถูกนำเข้าสู่การพิจารณาในกระบวนการของศาล ในฐานะโจทก์มิใช่พยาน

3. ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการยืนยันถึงสิทธิของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในคดีอื่น โดยเฉพาะในคดีที่มีแรงงานข้ามชาติหรือผู้แสวงหาที่ลี้ภัยเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จำนวนมาก โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงานเห็นว่า ควรมีการเผยแพร่หลักการและผลของคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 9 เพื่อเน้นย้ำว่ารัฐต้องยืนยันสิทธิให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์สามารถเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการในคดีอาญาได้ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่ได้รับความเสียหายทั้งทางร่างกาย และจิตใจจากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยการบังคับใช้แรงงาน แม้ระบบวิธีพิจารณาความอาญาของไทยจะแบ่งประเภทความผิดทางอาญาออกเป็นความผิดต่อรัฐและความผิดต่อเอกชนแต่ด้วยสิทธิตามมาตรา 28 ประกอบมาตรา 30 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้ผู้เสียหายจึงควรมีสิทธิได้นำสืบถึงให้ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับตนและเรียกร้องสิทธิอันพึงมีพึงได้ของตนตามกระบวนการต่อไป

สถานการณ์ด้านคดีที่น่าสนใจ

ผู้ได้รับบาดเจ็บ และกายาของผู้เสียชีวิตรับค่าสินไหมทดแทนกรณีอุบัติเหตุรถชน

เมื่อวันที่ 7-8 เมษายน 2559 คลินิกกฎหมายแรงงานพื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจจากผู้ได้รับบาดเจ็บ และทายาทของผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถชนเข้ารับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด และบริษัท สมโพธิ์ เจแปน จำกัด เป็นจำนวน 4,300,000 บาท เนื่องด้วยเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2559

เกิดอุบัติเหตุรถตู้โดยสารเฉี่ยวชนกับรถบรรทุกน้ำมันบริเวณดอยรวก อำเภอแม่ท้อ จังหวัดตาก เป็นเหตุให้แรงงานพม่าซึ่งโดยสารมากับรถตู้เสียชีวิต 5 ราย และทุพพลภาพแขนขาขาด 1 ราย องค์การ OIA จึงได้นำญาติของผู้เสียหายมาขอความช่วยเหลือจากทางคลินิกกฎหมายแรงงาน โดยเจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงานได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และคู่กรณีจนผู้ได้รับบาดเจ็บ และทายาทของผู้เสียชีวิตได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว

เจ้าหน้าที่โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาคร ประสานงานกับเจ้าหน้าที่รัฐ ให้ความช่วยเหลือแรงงานเมียนมา 19 คน ซึ่งตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

เมื่อวันที่ 8-18 เมษายน 2559 เจ้าหน้าที่โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาคร ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากกระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ เจ้าหน้าที่จากกระทรวงแรงงาน และเจ้าหน้าที่ตำรวจในจังหวัดราชบุรี เข้าช่วยเหลือแรงงานพม่าซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในกิจการรับเหมาร่วมจำนวน 9 คน โดยแรงงานทั้งหมดเป็นแรงงานที่เข้ามาตามข้อตกลงระหว่างรัฐ หรือ MOU แต่ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากนายหน้าผู้นำพา และนายจ้าง หลังจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็พบว่ายังมีแรงงานอีกกลุ่มซึ่งถูกส่งไปยังบริษัทแห่งหนึ่งในจังหวัดสุพรรณบุรี มีพฤติการณ์ที่เข้าข่ายจะตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เช่นกัน ทางเจ้าหน้าที่โครงการจึงประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ และให้ความช่วยเหลือแรงงานเมียนมาอีก 10 คนออกมาได้

หลังจากที่แรงงานทั้ง 19 คน ซึ่งได้รับการช่วยเหลือมาเข้าสู่กระบวนการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์แล้ว ทีมสหวิชาชีพก็มีความเห็นว่าแรงงานทั้งหมดเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เจ้าหน้าที่โครงการจึงประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำตัวผู้เสียหายทั้งหมดส่งต่อให้เจ้าหน้าที่รัฐดูแลต่อไป

ผู้พักพิงบ้านอุ้มเปี้ยมได้รับค่าสินไหมทดแทน ในกรณีประสบอุบัติเหตุ

เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2559 เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตากเป็นตัวแทนมอบเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่นายชิหล่าย ไม่มีนามสกุล กรณีประสบอุบัติเหตุถูกรถชนเป็นเหตุได้รับบาดเจ็บสาหัส ซึ่งกรณีดังกล่าว นายชิหล่ายได้รับความช่วยเหลือจากทั้งทางคลินิกกฎหมายแรงงาน และองค์กร International Rescue Committee (IRC) ในการติดต่อประสานกับคู่ความตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจนคู่กรณียินยอมจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน 100,000 บาท

ศาลจังหวัดระนองรับฟ้องคดีที่พนักงานอัยการ ยื่นฟ้องผู้ต้องหาขอหาร่วมกันค้ามนุษย์ และความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และ ยกคำร้องทนายความผู้เสียหายซึ่งเป็นแรงงาน ชาวกัมพูชา ในการเป็นโจทก์ร่วมเฉพาะขอหารตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปราม การค้ามนุษย์

เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2559 พนักงานอัยการ จังหวัดระนองได้ยื่นคำฟ้องนายเรืองชัย ผิวงามเป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดระนองในข้อหาสรุปว่า

1. จำเลยกับนายสมชาย เจตนาพรสำราญ และพวกอีกสองคน ที่หลบหนียังไม่ได้ตัวมาฟ้องร่วมกันกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 22 มกราคม 2559 โดยหลอกลวงแรงงานข้ามชาติ ชาวกัมพูชา จำนวน 11 ราย เดินทางจากประเทศกัมพูชา เข้ามาในประเทศไทย โดยหลอกลวงผู้เสียหายว่าจะพามาทำงานคัดแยกปลา ตัดหัวปลาบนแพปลา ซึ่งไม่ใช่เป็นการทำงานในเรือประมง แล้วจำเลยกับพวกได้ หน่วงเหนี่ยว กักขังผู้เสียหายทั้ง 11 คน ไว้ในเรือประมงชื่อ “ก.นาวา มงคลชัย 1” บังคับ ชูเชื้อ เพื่อใช้แรงงานจากผู้เสียหายทั้ง 11 คน ให้ทำงานเป็นลูกเรือในเรือประมงดังกล่าว ก่อนที่จะพาเรือประมงดังกล่าวออกทะเลทำการประมงในน่านน้ำไทย และสากล ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์จากการใช้แรงงานประมงโดยมิชอบจากผู้เสียหายทั้ง 11 คน

2. จำเลยกับพวกกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ด้วยการบังคับใช้แรงงาน ผู้เสียหายทั้ง 11 คน กระทำการหน่วงเหนี่ยว กักขัง ผู้เสียหายทั้ง 11 คน

ไว้ในเรือประมงชื่อ “ก.นาวามงคลชัย 1” ทำให้ผู้เสียหายปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ได้ยึดหนังสือเดินทางของผู้เสียหายทั้ง 11 คน เพื่อมิให้หลบหนี ทำให้ผู้เสียหายเกิดความกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และเสรีภาพของผู้เสียหาย และอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ จนต้องจำยอมทำงานอยู่ในเรือดังกล่าว และจำเลยกับพวกได้พาผู้เสียหายออกทะเลทำการประมงในน่านน้ำไทย และน่านน้ำสากลโดยไม่ให้ขึ้นฝั่ง อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

โดยเหตุการณ์ทั้งหมดเกิดที่ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ตำบลสะตังเมียนจาย อำเภอจำกาด กรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา ทะเลอาณาเขตสาธารณรัฐอินโดนีเซีย น่านน้ำไทย และทะเลสากล ต่อเนื่องเกี่ยวพันกัน และพนักงานอัยการได้ขอให้ศาลพิจารณาคดีพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งในความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญามาตรา 13 พ.ศ. 2526 มาตรา 3 โดยศาลจังหวัดระนองได้รับฟ้องไว้เป็นคดีอาญาหมายเลข คม.2/2559 โดยคดีนี้ทนายความผู้เสียหายจากโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงานได้ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมแต่ศาลอนุญาตให้เป็นโจทก์ร่วมเฉพาะข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญาส่วนข้อหาความผิดตาม ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 นั้นให้ยกคำร้องเนื่องจากเห็นว่าข้อหาดังกล่าวเป็นความผิดต่อรัฐ

ทั้งนี้วันที่ 10 พฤษภาคม 2559 พนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอสืบพยานก่อนถึงวันกำหนดนัดสืบพยานเนื่องจากเห็นว่า พยานซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์นั้นมีภูมิลำเนาอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ศาลมีคำสั่งอนุญาต และได้มีการดำเนินกระบวนการสืบพยานเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม และวันที่ 26 พฤษภาคม 2559 และศาลได้กำหนดให้มีวันนัดตรวจพยานหลักฐานในวันที่ 6 มิถุนายน 2559

ที่มาของคดี

เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2559 พนักงานเจ้าหน้าที่โดยการกำกับการของผู้บังคับการภูธรจังหวัดระนอง ผู้บังคับการหน่วยเฉพาะกิจทหารราบที่ 25 กองกำลัง

เทพสตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันเข้าตรวจเรือประมง และตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่ของลูกเรือประมงชาวกัมพูชาบนเรือประมงจำนวน 3 ลำ ที่ได้ออกไปทำการประมงในน่านน้ำประเทศอินโดนีเซีย และได้เข้ามาจอดเทียบท่าเรือเอกชน พื้นที่ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองจังหวัดระนอง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งว่ามีเรือ 2 ใน 3 ลำ มีการบังคับใช้แรงงาน ได้แก่ เรือ ก.นาวามงคลชัย 8 (ศาลจังหวัดระนองได้รับฟ้องกรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายบรรจบ แก่นแก้ว เป็นจำเลย เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2559 เป็นเลขคดีดำที่ คม.1/2559 ข้อหาตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และตามประมวลกฎหมายอาญาโดยมีลูกเรือประมงชาวกัมพูชา จำนวน 4 คน เป็นผู้เสียหาย) และเรือ ก.นาวามงคลชัย 1 ซึ่งหลังจากที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำการตรวจ และช่วยเหลือลูกเรือประมงโดยดำเนินกระบวนการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในเรือประมง ก.นาวามงคลชัย 1 ได้จำนวน 11 คน และมีกระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ให้การดูแลผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ทั้งหมด โดยก่อนฟ้องคดีนี้พนักงานอัยการจังหวัดระนองได้ยื่นคำร้องขอสืบพยานล่วงหน้า ซึ่งมีแรงงานข้ามชาติชาวกัมพูชาที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ 11 ราย ขึ้นเบิกความเป็นพยาน

ศาลจังหวัดระนอง รับคำร้องทนายความผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นแรงงานข้ามชาติในกิจการประมง กรณีที่ขอให้ศาลจังหวัดระนองมีคำสั่งโอนคดีไปพิจารณาที่ศาลอาญาแผนกคดีค้ามนุษย์

เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2559 ศาลจังหวัดระนองได้กำหนดนัดตรวจพยานหลักฐาน ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายเรืองชัย ผิวงาม กับพวกรวม 3 คน เป็นจำเลย ในข้อหา ร่วมกันค้ามนุษย์ และความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในวันเดียวกันนี้ทนายความผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์ร่วมในคดีนี้ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 26 (1) เพื่ออนุญาตให้มีการโอนคดีดังกล่าวไปอยู่ในการพิจารณาของศาลอาญาแผนกคดีค้ามนุษย์ โดยเห็นว่า

1. ในระหว่างการดำเนินคดีผู้เสียหาย และพยานบางส่วนถูกข่มขู่ คุกคาม ทำให้เกิดความหวาดกลัว
2. จำเลยบางส่วนในคดีนี้ถูกดำเนินคดีค้ามนุษย์

มาก่อนจึงอาจทำให้ประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีลดน้อยถอยลงหรืออาจมีการขัดขวางการพิจารณาคดี

3. คดีเป็นที่น่าสนใจของประชาชน และเมืองคักรสิทธิมนุษยชนทั้งใน และระหว่างประเทศติดตามสังเกตการณ์คดีมาโดยตลอด

หลังจากที่ทนายความใจทักร่วม ได้ยื่นคำร้องแล้ว ทนายความฝ่ายจำเลยได้แถลงคัดค้าน และศาลได้ให้ทนายความฝ่ายจำเลยทำคำแถลงเพื่อคัดค้านภายใน 15 วัน และกำหนดนัดฟังคำสั่ง วันที่ 16 สิงหาคม 2559

แรงงานข้ามชาติยื่นข้อเรียกร้องให้นายจ้างประกันอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และค่าตอบแทนอื่นตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2559 เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก ได้รับการประสานงานจากมูลนิธิเพื่อการพัฒนาการศึกษา (Foundation for Education and Development: FED) ว่ามีแรงงานข้ามชาติประมาณ 130 คนกำลังเจรจาต่อรองเรื่องค่าจ้าง และแนวทางการทำงานกับนายจ้าง ซึ่งเป็นเจ้าของโรงงานแห่งหนึ่งในเขตค่างาภิบาล อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยแรงงานกลุ่มดังกล่าวยื่นข้อเสนอให้นายจ้างเพิ่มค่าจ้างจากเดิมวันละ 130 บาท เป็นวันละ 150 บาท และขอให้จ่ายค่าทำงานล่วงเวลาในอัตราชั่วโมงละ 18 บาท อย่างไรก็ตาม ระหว่างการเจรจา ตัวแทนทั้งสองฝ่ายเกิดมีปากเสียงกันจนแรงงานจำนวนหนึ่งได้หยุดงานซึ่งต่อมาผู้จัดการโรงงานก็ยื่นข้อเสนอให้แรงงานกลุ่มดังกล่าวลาออกเพื่อที่ทางฝ่ายนายจ้างจะได้จ่ายค่าชดเชยให้ตามกฎหมาย

เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงานจึงประสานงาน

เพื่อขอความช่วยเหลือไปยังสำนักงานสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก ทางตัวแทนฝ่ายนายจ้าง และลูกจ้างจึงนัดกันเจรจาอีกครั้งเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคมที่ผ่านมา แต่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ทั้งสองประเด็น ประเด็นที่หนึ่ง อัตราค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา และระยะเวลาในการจ่ายเงินดังกล่าว ส่วนประเด็นที่สองคือ ลูกจ้างเรียกร้องให้นายจ้างเปลี่ยนหัวหน้างาน เนื่องจากไม่พอใจแนวปฏิบัติ และการควบคุมของหัวหน้างานคนปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม นายจ้างยังคงประสงค์จะให้ลูกจ้างทำงานกับทางนายจ้างต่อ จึงร่างข้อตกลงระหว่างนายจ้าง และลูกจ้างขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสองฝ่าย โดยในเบื้องต้นมีลูกจ้างเดิมจำนวน 20 คน แจ้งความประสงค์ว่าขอทำงานกับนายจ้างในโรงงานดังกล่าวต่อไป

กายาของแรงงานข้ามชาติซึ่งเสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถชนได้รับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัย

กรณีที่ 1

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ แจ้งให้นายวิในฐานะพ่อแรงงานข้ามชาติผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถชนเข้ารับค่าสินไหมทดแทน จำนวน 17,1200 บาท จากบริษัทวิริยะประกันภัย โดยเหตุเกิดเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2558 นาย MYO AUNG ชาวไทใหญ่ ได้เดินทางมาที่รถกระบะของญาติ และระหว่างรถคันดังกล่าวประสบอุบัติเหตุจนทำให้นาย MYO AUNG ซึ่งโดยสารมาด้วยเสียชีวิต นางแสง ลูกชาย ภรรยาของ นาย MYO AUNG จึงติดต่อมายังโครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ โดยขอให้โครงการช่วยติดต่อประสานงานกับบริษัทประกันภัย

เพื่อขอรับค่าสินไหมทดแทนในกรณีนี้ผู้โดยสารประสบอุบัติเหตุจนเสียชีวิต ทางโครงการจึงดำเนินการยื่นเอกสารและคำร้องแทนทายาทของ นาย MYO AUNG ซึ่งก็คือ นางแสง ลุงจาย ผู้เป็นภรรยา และนายวิผู้เป็นบิดา ทายาทของผู้เสียชีวิตได้รับค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวนดังกล่าว

กรณีที่ 2

เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2559 เจ้าหน้าที่โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาครนำน้องชายและมารดาของ นายโจ แรงงานข้ามชาติชาวเมียนมาซึ่งเสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถพลิกคว่ำไปติดต่อรับค่าสินไหมทดแทนจำนวน 504,000 บาท จากตัวแทนบริษัท ไอโออี กรุงเทพฯ ประกันภัย และจาก พรบ.กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ณ สถานีตำรวจภูธรดอนตูม จังหวัดนครปฐม โดยกรณีดังกล่าวสืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2559 หลังจากที่นายโจปฏิบัติงานให้นายจ้างแล้วเสร็จ และกำลังเดินทางกลับที่พัก รถยนต์ที่นายโจโดยสารมานั้นประสบอุบัติเหตุรถพลิกคว่ำจนนายโจได้รับบาดเจ็บสาหัส และเสียชีวิตในเวลาต่อมา นาย MAUNG MYINT @ MIT น้องชายของนายโจ จึงติดต่อมายังโครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ โดยขอให้ทางโครงการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ และบริษัทประกันภัยเพื่อขอรับเงินค่าสินไหมทดแทน ทางโครงการจึงดำเนินการให้น้องชายและมารดาของนายโจได้รับเงินจำนวนดังกล่าว

กองทุนเงินทดแทนแจ้งผลการดำเนินการตามคำพิพากษาศาลฎีกาแก่นางหนู่ม โหมแสง

เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2559 เจ้าหน้าที่โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของกองทุนเงินทดแทนซึ่งดำเนินการตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ว่ากำลังดำเนินการตามคำพิพากษาศาลฎีกา 1558/2558 กรณีนางหนู่ม โหมแสงเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนมีมติให้ปฏิเสธค่าขอรับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนของตนซึ่งประสบอุบัติเหตุจากการทำงานก่อสร้างขณะเป็นลูกจ้างบริษัทรับเหมาก่อสร้างโรงแรมดังในเชียงใหม่ จนขาพิการทั้งสองข้างต้องนั่งรถเข็นไปตลอดชีวิต โดยกองทุนเงินให้นางหนู่มเรียกร้องเงินทดแทนจากนายจ้าง แต่อย่างไรก็ตาม ศาลฎีกาเห็นว่า นางหนู่ม มีสถานะเป็น “ลูกจ้าง” ตามนิยามของพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ดังนั้น เมื่อประสบอุบัติเหตุจากการทำงานจึงมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนได้โดยตรง การที่นายจ้างไม่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเงินทดแทนไม่อาจนำมาใช้เป็นเหตุเพื่อปฏิเสธสิทธิของนางหนู่มที่จะได้รับค่าทดแทนจากกองทุนเงินทดแทนศาลฎีกาจึงมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ดังนั้น นางหนู่ม โหมแสงจึงมีสิทธิที่จะได้รับเงินค่าจ้างจากกองทุนเงินทดแทน จำนวน 4 เดือน 20 วัน เดือนละ 2,418 บาท

แรงงานข้ามชาติได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2559 เจ้าหน้าที่โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ นำนางพร แรงงานข้ามชาติชาวไทใหญ่ เข้ารับเงินค่าสินไหมทดแทนจำนวน 500,000 บาท จากบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ณ สถานีตำรวจภูธรดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยกรณีดังกล่าวสืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2559 นางพร และสามีได้ขับรถออกจากซอยวัดดอนชัย (ท่าแร่) เพื่อไปยังสถานีขนส่งอาเขต แต่ทั้งคู่ประสบอุบัติเหตุรถชนจนนางพรได้รับบาดเจ็บที่ขา ข้างขวาเกือบขาดออกจากกัน กระดูกขาแตกละเอียดซึ่งต่อมานางพรต้องตัดขาข้างขวาที่ข้อล่างออก ทางเจ้าหน้าที่

โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติจึงประสานงานกับทางคูกรณี และเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยคูกรณีตกลงจะจ่ายค่าเสียหายให้นางพรเป็นเงินจำนวน 250,000 บาท โดยใช้เงินจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 และอีก 250,000 บาท นางพรจะขอใช้สิทธิของตนตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเช่นกันจนกระทั่งเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2559 ทางโครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติได้นำนางพรไปยื่นเอกสารเพื่อขอรับเงินดังกล่าว และได้รับค่าสินไหมทดแทนเป็นเช็คเงินสดทั้งหมด 500,000 บาท

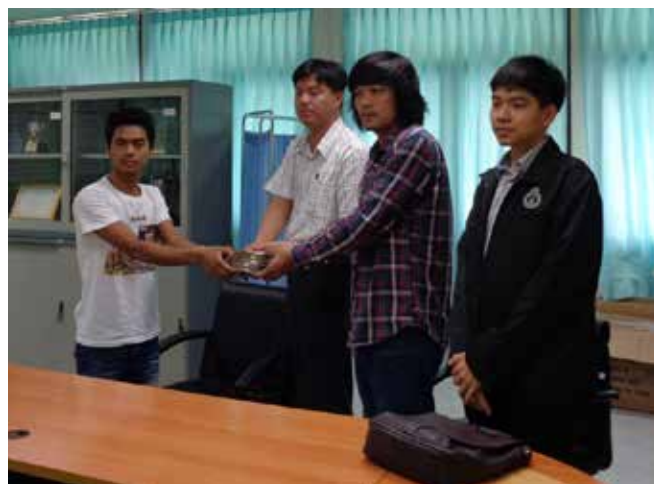
ลูกจ้างทำงานบ้านได้รับค่าจ้างค้างจ่ายจากนายจ้าง

เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2559 นาง THIT THIT ชาวเมียนมา ซึ่งทำงานเป็นแม่บ้าน และดูแลผู้ป่วยให้กับครอบครัวแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี เดินทางไปรับเงินค่าจ้างค้างจ่ายจำนวน 7,500 บาท จากนายจ้าง ณ สำนักงานสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงาน จังหวัดนนทบุรี โดยกรณีนี้ นาง THIT THIT ได้ติดต่อมายังโครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาคร และขอให้ทางโครงการบันทึกข้อเท็จจริงที่ตนไม่ได้รับค่าจ้างค้างจ่ายในเดือนสุดท้าย และยื่นต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายสวัสดิการ จนกระทั่งนาง THIT THIT ได้รับค่าจ้างตามที่ตกลงไว้กับนายจ้างในที่สุด

ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงได้รับค่าทดแทนกรณีทุพพลภาพจากนายจ้าง

เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2559 เจ้าหน้าที่โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาคร นำพี่ชายของนายน้ำชา แรงงานข้ามชาติชาวเมียนมาผู้ประสบอุบัติเหตุจากการทำงานจนทุพพลภาพถาวร เข้ารับค่าทดแทนจำนวน 450,000 บาท จากนายจ้าง ณ สำนักงานประกันสังคม จังหวัดปทุมธานี โดยเหตุเกิดเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2559 นายน้ำชาซึ่งในขณะนั้นเป็นลูกจ้างรับเหมาค่าแรงให้กับโรงงานแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี กำลังขนสินค้าลงมาชั้นล่างของโรงงาน เสร็จแล้วนายน้ำชาจึงตะโกนบอกเพื่อนร่วมงานเพื่อส่งสัญญาณ แต่ปรากฏว่าถูกลิฟต์ชนส่งของบริษัททับคอ จนได้รับบาดเจ็บสาหัสด้วยผลของอุบัติเหตุดังกล่าว ทำให้นายน้ำชา ซึ่งขณะที่ประสบอุบัติเหตุมีอายุเพียง 20 ปี ต้องทุพพลภาพถาวรด้วยประสาทส่วนกลางที่ควบคุมการเคลื่อนไหวถูกทำลาย ไม่สามารถขยับร่างกายได้ตั้งแต่ส่วนคอลงมา และด้วยความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่โครงการในการเสาะหานายจ้างของนายน้ำชา และเจรจาเรื่องค่าสินไหมทดแทน ทำให้นายน้ำชาได้รับค่าทดแทนตามสิทธิในประกันสังคมของตนในที่สุด

กิจกรรมที่น่าสนใจ

5 เมษายน โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำหรับเตรียมงานเวทีสัมมนาสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในวันที่ 25-27 พฤษภาคม 2559

13 เมษายน ตัวแทนเจ้าหน้าที่โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาคร เดินทางไปอบรมและให้ความรู้แก่แรงงานข้ามชาติ ณ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานภาค 4 จังหวัดราชบุรี โดยเน้นให้แรงงานมีความรู้ในเรื่องสิทธิพื้นฐานของตน เช่น สิทธิประกันสังคม และสวัสดิการแรงงาน ในการอบรมดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมจำนวน 15 คน แบ่งเป็นชาย 10 คน และหญิง 5 คน

23 เมษายน โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ 1 วัน แก่อาสาสมัครกลุ่มวิทยากร ณ ศูนย์การเรียนรู้ และพัฒนาแรงงานข้ามชาติ อำเภอสารภี มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 14 คน แบ่งเป็นชาย 9 คน และหญิง 5 คน โดยช่วงเช้าเป็นการจัดอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ของแรงงานข้ามชาติที่ยังไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานตามกฎหมายแรงงาน และนโยบายการจดทะเบียนของรัฐบาลไทยกรณีบัตรสีชมพูที่แรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่ไม่ประสงค์จะใช้บัตรดังกล่าวเนื่องจากจะถูกจำกัดสิทธิตามกฎหมายไทยหลายประการ ส่วนช่วงบ่ายอาสาสมัครกลุ่มวิทยากรจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่แรงงานอื่นในชุมชนเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานสำหรับแรงงาน และการเผยแพร่ข่าวสารนโยบายให้กับชุมชน

25-28 เมษายน ตัวแทนเจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก และโครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาคร เข้าร่วมโครงการอบรมเพื่อให้ความรู้เบื้องต้นในการจัดการด้านการเงินของแรงงานข้ามชาติ (Financial Education Campaign for Migrant Workers in Thailand) ซึ่งดำเนินการโดยองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) และ องค์การ ATIHKA จากประเทศฟิลิปปินส์ ณ โรงแรมเสนาเพลส กรุงเทพมหานคร

28 เมษายน เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก ลงพื้นที่พบปะแรงงานข้ามชาติตามกิจกรรมเยี่ยมบ้านแรงงาน ณ หมู่ที่ 1 บ้านท่าสองยาง ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ซึ่งในพื้นที่ดังกล่าวมีแรงงานอาศัยอยู่ทั้งหมด 26 คน เป็นชาย 5 คน หญิง 21 คน แต่มีเพียงบางคนเท่านั้นที่ได้ถือบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียน เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นชาวกระเหรี่ยง สัญชาติพม่า ที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ดังนั้น ค่าจ้างที่ได้รับส่วนใหญ่จะอยู่ในอัตรารายวันๆ ละ 150 บาท นอกจากนี้แรงงานยังประสบกับปัญหาการเข้าถึงการรักษาพยาบาล และหากประสงค์ที่จะเดินทางออกนอกพื้นที่บางส่วนยังถูกรีดไถเงินจากเจ้าหน้าที่ ณ จุดตรวจ หลังจากได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว เจ้าหน้าที่จากคลินิกกฎหมายแรงงานจึงได้แนะนำตัว และสร้างความคุ้นเคยตลอดทั้งให้ความรู้เบื้องต้นเรื่องการต่อใบอนุญาตทำงาน การเดินทางเพื่อเข้าไปทำงานในพื้นที่ชั้นใน สิทธิของแรงงานซึ่งเข้ามาในรูปแบบของ MOU และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในปัจจุบัน

29 เมษายน เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก ร่วมกับสำนักงานสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานจังหวัดตาก สำนักงานจัดหางานจังหวัดตาก และห้างสรรพสินค้าโรบินสัน จัดกิจกรรมเนื่องในวันแรงงานแห่งชาติ ใช้ชื่อโครงการว่า “คาราวานแบ่งปันน้ำใจ” โดยมอบสิ่งของ และทำกิจกรรมร่วมกับเด็กนักเรียนที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทคนิคอาสา 1 ตำบลแม่อุสุ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวมีนักเรียนทั้งหมด 193 คน ส่วนใหญ่เป็นลูกหลานของชาวบ้านในหมู่บ้านนี้ และหมู่บ้านใกล้เคียงซึ่งเป็นชาวพม่าเชื้อชาติกระเหรี่ยง

29 เมษายน โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ และอาสาสมัครกลุ่มวิทยากร จัดกิจกรรมลงพื้นที่ชุมชนก่อสร้างในพื้นที่ อำเภอสันกำแพง เพื่อให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อนโยบายรัฐที่เกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติ มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 33 คน แบ่งเป็นชาย 17 คน และหญิง 16 คน ซึ่งแรงงานส่วนใหญ่ยังคงมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับการใช้บัตรสีชมพู แทนหนังสือเดินทาง โดยสะท้อนว่าแรงงานจะถูกจำกัดสิทธิหลายประการ เช่น ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำใบขับขี่รถ ไม่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปยังพื้นที่อื่น อีกทั้งยังไม่สามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคม และกองทุนเงินทดแทนได้อีกด้วย

1 พฤษภาคม เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก ร่วมกับเครือข่ายส่งเสริมสิทธิแรงงานข้ามชาติ (Migrant Rights Promotion Working Group: MRPWG) จัดกิจกรรม เนื่องในวันแรงงานปี 2559 (May Day) โดยเดินขบวนจากสถานีตำรวจแม่สอดเก่า วัดป่าเก่าเพื่อแสดงออกถึงข้อเรียกร้องของแรงงานข้ามชาติ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่จากคลินิกกฎหมายแรงงานยังได้นำสื่อชุด พระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และคู่มือป้องกันการค้ามนุษย์แรงงานข้ามชาติ ไปเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนกับแรงงานอีกด้วย

2 พฤษภาคม โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน พร้อมด้วยเครือข่ายทนายความสิทธิมนุษยชน ร่วมกันประชุมเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย และคดีแก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ชาวเมียนมาร์จำนวน 15 ราย ซึ่งถูกบังคับใช้แรงงานบนเรือประมง เหตุเกิดในพื้นที่จังหวัดตรัง โดยในขณะนี้ คดีอยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น

1-2 พฤษภาคม โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับสหพันธ์คนงานข้ามชาติ (Migrant Workers Federation: MWF) สหภาพแรงงานไทย และเครือข่ายแรงงานกลุ่มอื่น จัดเวทีสัมมนาเกี่ยวกับสถานการณ์แรงงานเนื่องในวันแรงงานปี 2559 (May Day) ตลอดทั้งจัดทำ และยื่นข้อเรียกร้องของแรงงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และรัฐบาลไทย

7 พฤษภาคม โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ และแรงงานอีกกว่า 20 คนจากสหพันธ์คนงานข้ามชาติ (Migrant Workers Federation: MWF) ร่วมกับเครือข่ายจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักเรียน นักศึกษา เครือข่ายสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ จัดกิจกรรมทำผ้ายเพื่อฟื้นฟู ณ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ดอยปุย

14-15 พฤษภาคม

เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก เข้ารับประกาศนียบัตรการผ่านการอบรมโครงการจัดอบรมเรื่องความรู้เบื้องต้นในการจัดการด้านการเงินของแรงงานข้ามชาติ (Financial Education Campaign for Migrant Workers in Thailand) ซึ่งจัดโดยองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) และองค์กร ATIHKA จากประเทศฟิลิปปินส์ ณ โรงแรมเสนาเพลส กรุงเทพมหานคร

15 พฤษภาคม โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงาน

ข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับอาสาสมัครกลุ่มวิทยากรจัดกิจกรรมลงพื้นที่ชุมชนก่อสร้างในพื้นที่ อำเภอดอยสะเก็ด โดยให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับแรงงานเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่ประสงค์จะให้แรงงานที่มีหนังสือเดินทาง และตรวจลงตราประทับถูกต้องตามกฎหมายไปดำเนินการทำบัตรสีชมพู โดยเจ้าหน้าที่โครงการได้อธิบายขั้นตอนการจัดทำ เอกสารที่ต้องใช้ และค่าใช้จ่ายตลอดทั้งกระบวนการให้แรงงานรับทราบ ซึ่งในการลงพื้นที่ครั้งนี้มีแรงงานเข้าร่วม 30 คน แบ่งเป็นชาย 20 คน และหญิง 10 คน

19 พฤษภาคม คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด

จังหวัดตาก ได้จัดอบรมความรู้ด้านกฎหมายให้กับเยาวชน ซึ่งเป็นนักเรียนภาคฤดูร้อนของศูนย์การเรียนรู้ในสังกัดมูลนิธิช่วยไพรพมแดน (ประกอบด้วย ศูนย์การเรียนรู้ HWF, ศูนย์การเรียนรู้ปารามิ, ศูนย์การเรียนรู้ CDC, ศูนย์การเรียนรู้ KKB และโรงเรียนจากเมืองผาอัน ประเทศเมียนมา) จำนวน 18 คน ใช้เวลาในการอบรม 1 วัน เนื้อหาการเรียนการสอนประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน และกฎหมายแรงงานเบื้องต้นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

20 พฤษภาคม โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ทนายความ และเจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ

ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง นำผู้เสียหายในคดีค้ามนุษย์บนเรือประมงซึ่งเป็นชาวกัมพูชา จำนวน 15 คน ขึ้นให้การในวันสืบพยานล่วงหน้าก่อนฟ้องต่อศาลจังหวัดระนอง

25-27 พฤษภาคม โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ สหพันธ์คนงานข้ามชาติ (Migrant Workers Federation: MWF) และคลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก เข้าร่วมเวทีสัมมนากับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เพื่อหารือ และแลกเปลี่ยนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในภาคเหนือของประเทศไทย และยื่นหนังสือเรียกร้องสิทธิในการเดินทาง และสิทธิในการมีใบขับขี่รถตลอดทั้งข้อห่วงกังวลต่อการถือบัตรสีชมพูแทนหนังสือเดินทางต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

29 พฤษภาคม โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับอาสาสมัครกลุ่มวิทยากรจัดกิจกรรมลงพื้นที่ชุมชนก่อสร้างในพื้นที่ อำเภอดอยสะเก็ด ซึ่งมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 54 คน แบ่งเป็นชาย 31 คน และหญิง 23 คน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลนโยบายการขึ้นทะเบียนแรงงานข้ามชาติของกลุ่มที่ใบอนุญาตทำงานจะครบกำหนดเพื่อเปลี่ยนไปใช้บัตรสีชมพูแทนโดยแรงงานบางส่วนแสดงความกังวลต่อปัญหาสิทธิของตนที่จะถูกจำกัดลงเพราะการถือบัตรสีชมพูด้วย

29 พฤษภาคม เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงานพื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก จัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่แรงงานข้ามชาติในพื้นที่อำเภอแม่สอด จำนวน 60 คน แบ่งเป็นหญิง 34 คน และชาย 26 คน ซึ่งมีอายุระหว่าง 14-53 ปี ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนหลังวัดอรัญเขตอันเป็นที่นายจ้างจัดไว้ให้สำหรับแรงงานที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า แต่แรงงานกลุ่มดังกล่าวกลับไม่เคยได้รับการให้ความรู้ด้านกฎหมายซึ่งเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของตนมาก่อน ทางเจ้าหน้าที่จึงได้ให้ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และชีวิตประจำวันแก่แรงงานข้ามชาติ

31 พฤษภาคม เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงานพื้นที่แม่สอด จังหวัดตากจัดกิจกรรมลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมบ้านแรงงานที่ชุมชนลูกคยา บ้านแม่ดาวแพะ โดยพบปะกับแรงงานทั้งหมด 43 คน แบ่งเป็นชาย 16 คน หญิง 27 คน โดยแรงงานส่วนใหญ่เพิ่งเดินทางเข้ามาในประเทศไทย จึงยังคงมีข้อจำกัดเรื่องเอกสารการทำงาน อย่างไรก็ตามมีแรงงานบางส่วนเริ่มทำงานที่โรงงานเย็บผ้า บางส่วนเป็นลูกจ้างในงานก่อสร้างของพื้นที่ใกล้เคียง

5 มิถุนายน โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่จัดเวทีสัมมนาเพื่อหารือ และติดตามความคืบหน้าคดีเปอร์เฟกต์ได้จากสำนักงานสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกรณีที่แรงงานกว่า 100 คนถูกเลิกจ้างอย่างกะทันหันโดยไม่ได้รับค่าจ้าง โดยมีทูตแรงงานแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาในประเทศไทยได้เข้าร่วมด้วย

19 มิถุนายน โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับสหพันธ์คนงานข้ามชาติ (Migrant Workers Federation: MWF) จัดกิจกรรมประชุมใหญ่ประจำปีของสหพันธ์คนงานข้ามชาติ เพื่อรายงานผลการดำเนินกิจกรรมแก่สมาชิก และคัดเลือกคณะกรรมการใหม่ ตลอดทั้งร่วมวางแผนกิจกรรมในเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2016 มีสมาชิกร่วมทั้งหมด 67 คน แบ่งเป็นชาย 42 คน และหญิง 25 คน

7 มิถุนายน คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตากร่วมกับเครือข่ายส่งเสริมสิทธิแรงงานข้ามชาติ พื้นที่แม่สอด(Migrant Rights Promotion Working Group:MRPWG)จัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการลงทะเบียนแรงงานข้ามชาติในพื้นที่แม่สอด(Information Exchange on Migrant Labor Registration Process) ณ โรงแรมควีนพาลาส แม่สอดโดยมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 41 คน ซึ่งเป็นผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ สภาอุตสาหกรรมองค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่อำเภอแม่สอด องค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศ และอาสาสมัครแรงงานข้ามชาติ เช่น กลุ่ม CBO (Community Base Organization)ปัญหาส่วนใหญ่ยังคงเป็นข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาในการดำเนินการทำบัตร เช่น เรื่องขั้นตอนที่มีความซับซ้อนมากขึ้นข้อจำกัดในการเดินทางออกนอกพื้นที่ของแรงงานข้ามชาติ และขั้นตอนการจ่ายค่าบริการอัตโนมัติที่ยังต้องแก้ไขปรับปรุง

19 มิถุนายน ตัวแทนเจ้าหน้าที่โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดสมุทรสาคร ลงพื้นที่เพื่อให้ความรู้แก่แรงงานข้ามชาติในจังหวัดนครราชสีมาเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานของตนผ่านการทดสอบความรู้ทั้งก่อนและหลังการอบรม โดยมีผู้เข้าร่วมกว่า 78 คน แบ่งเป็นชาย 56 คน และหญิง 22 คน

23 มิถุนายน ตัวแทนโครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ จังหวัดเชียงใหม่ และสหพันธ์คนงานข้ามชาติ (Migrant Workers Federation: MWF) เดินทางไปยัง ตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อยื่นหนังสือต่อ นางอองซานซูจี ที่ปรึกษาแห่งรัฐบาลเมียนมา กรณีมาเยือน ประเทศไทยในวันที่ 23-24 มิถุนายน 2016

25 มิถุนายน โครงการยุติธรรมเพื่อแรงงานข้ามชาติ พื้นที่เชียงใหม่ จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครกลุ่มวิทยากร ณ ศูนย์การเรียนรู้ และพัฒนาแรงงานข้ามชาติ อำเภอสารภี โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 13 คน แบ่งเป็นชาย 5 คน และหญิง 8 คน ซึ่งผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่สะท้อนปัญหา ค่าใช้จ่ายค่าครองชีพที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนนโยบายของ ประเทศไทยที่ให้แรงงานข้ามชาติทุกคนถือบัตรสีชมพูเท่านั้น ทั้งที่แรงงานข้ามชาติบางคนเพิ่งจะได้รับการต่ออายุ ใบอนุญาตทำงาน

24 มิถุนายน เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตาก เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกัน และแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ ในพื้นที่แม่สอด จัดโดย สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดตาก ร่วมกับองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน และมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ณ ห้องกิตติพา วัฒนาวิลเลจ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

30 มิถุนายน เจ้าหน้าที่คลินิกกฎหมายแรงงาน พื้นที่แม่สอด จังหวัดตากจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านแรงงาน ในชุมชนบ้านทุ่งทอง หรือ ชุมชนไม้สัก อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่พบปะกับแรงงานทั้งหมด 18 คน แบ่งเป็นชาย 7 คน และหญิง 11 คน ซึ่งเป็นชาติพันธุ์ กะเหรี่ยง, พม่า และมุสลิม แรงงานโดยมากมีความรู้ ชื่นพื้นฐานทั้งสิทธิแรงงาน และกฎหมายจรรยาบรรณด้วยความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่บ้าน และเครือข่าย CBO (Community Base Organization)

Human Trafficking in Thai Criminal Law: A Crime against the State or a Crime against the Person?

Thomas Harré¹

When a criminal offence occurs in Thailand, a prosecution can be brought against the alleged offender either by a Public Prosecutor or by the injured person themselves. Further, regardless of who initiates the prosecution, the other party may be joined to the case as a ‘co-prosecutor’ at any point during the trial.²

This gives the trafficked person the ability to make a claim for compensation in a criminal trial for the exploitation that they have suffered. Potentially, this is of immense benefit to a trafficked person, who would otherwise have to wait until criminal proceedings have wrapped up before being able to begin a civil case for compensation.

For those of us coming from countries that use the common law system, the idea that an injured person be represented in their own criminal trial alongside the prosecutor is a little unusual. However, countries that use the civil law legal system have had more experience with this procedure. Examples include the mechanism of *Nebenklagerin* in Germany or the concept of a *partie civile* in France. The principle has also been adopted by the Khmer Rouge Tribunal in Cambodia. In each of these three different jurisdictions, the role of the injured person in proceedings is clearly marked out, with their participation being focused on claims for compensation.

¹ Visiting Scholar, UN-ACT. PhD Candidate, University of Melbourne Law School. Many thanks to Ubonwan Boonrattanasamai and Sebastian Boll for their comments, any mistakes are of course mine.

² Thailand Criminal Procedure Code B.E 2477, ss 30, 31.

Unfortunately, under the Thai system there is a lack of clarity about the role of the injured person in terms of their participation in court, and the circumstances under which an application by an injured person to be joined to the trial as co-prosecutor will be accepted. Lawyers working with anti-human trafficking NGOs have reported that some Judges in Courts of First Instance are denying these applications, giving the reason that it is not the individual who is injured in a case of human trafficking, but rather the State. In my view, a decision based on these grounds is incorrect, and may negatively impact the rights of the victim. It also deprives the Court of the benefit of having experienced anti-trafficking legal experts contribute to the trial-expertise that is of use to all parties.

The lack of clarity stems from Thailand's Code of Criminal Procedure. The Code allows for an injured person to be represented in relation to both compoundable and non-compoundable offences—in other words, in serious and less serious matters. The only guidance that can be inferred is that there must in fact be an 'injured person' whose interests have been harmed. This is a wide category, which will include most victims of criminal offending.

It is unfortunate that Thai law does not elaborate further on the requirements of becoming a co-prosecutor to a trial. Despite this lack of clarity, it is possible to make some comments about when an application to be joined to a trial can rightly be denied by the Court. It is known that, historically, the Thai procedural mechanism allowing participation of a trafficked person in the trial of their traffickers is in some way analogous to the civil law mechanisms used by German and French jurisprudence.³

With these origins, it is probable that the initial right to participation was intended to be restricted in similar ways to the French and German equivalents, that is, limited to cases that allege harm

to 'highly personal interests'. If this is the case, then a Court may justify the denial of an application in cases where it is deemed that the harm suffered fails to touch on such interests.

It is difficult to see, however, how this justification could work in cases involving human trafficking. Under Thailand's Penal Code, trafficking offences are categorised as 'offences against liberty'—clearly a category which involves 'highly personal interests'. Beyond that, Thailand's anti-trafficking laws are found in the Anti-Trafficking Act B.E. 2551 (2008). Insofar as the provisions of the Anti-Trafficking Act are complementary to, and consistent with the provisions of the Penal Code, it's fair to assume that the offences created by the Anti-Trafficking Act should be considered to be 'offences against liberty'.

Even a cursory look at the way human trafficking is defined in Thailand shows that this understanding of the offence makes sense. Section 6 of the Act states that:

"Whoever, for the purpose of exploitation, does any of the following acts:

(1) procuring, buying, selling, vending, bringing from or sending to, detaining or confining, harboring, or receiving any person, by means of the threat or use of force, abduction, fraud, deception, abuse of power, or of the giving money or benefits to achieve the consent of a person having control over another person in allowing the offender to exploit the person under his control; or

(2) procuring, buying, selling, vending, bringing from or sending to, detaining or confining, harboring, or receiving a child; is guilty of trafficking in persons."⁴

It's clear that this involves conduct which is specifically targeted at an individual person. When trafficking takes place, it is for the purpose of exploiting a person.

³ Apirat Petchsiri, *Eastern Importation of Western Criminal Law* (Fred B Rothman & Co., Littleton, 1987); M. B. Hooker, *A Concise Legal History of South-east Asia* (Clarendon Press, Oxford, 1978).

⁴ Thailand Anti-Trafficking Act B.E. 2551 (2008), s 6.

Can a Judge then rely on the argument that it is the State, rather than the victim who has been harmed to deny an application for a trafficked person to be joined as co-prosecutor in human trafficking cases heard in a Thai Criminal Court? I would suggest that the answer is 'no'. I am supported in this analysis by a recent appeal against a decision of a Court of First Instance denying such an application. The Court of Appeal's verdict is consistent with my reasoning, stating that because the victims had been exploited for forced labour on fishing boats "(...) the damaged parties should therefore be treated as the persons bearing the direct impact of the act and should be entitled to become co-plaintiffs in the case."⁵

This is not to say that victims of human trafficking are harmed exclusively. Jurisprudence of criminal law tells us that crime also has an effect on the interests of the State. One theory of law explains that criminal law is best understood as a framework of norms, the breach of which leads to punishment by the State, not the harmed individual. In other words, when a person suffers harm through the criminal actions of another, the State will step in to determine both criminal responsibility and appropriate punishment.

It seems that Thai law may slowly be resolving itself on this point along the lines of the argument I've set out here.⁶

A question remains however: why would a Court want to deny an application to be joined as co-prosecutor in the first place? On the basis of what is set out in the Criminal Procedure Code, an injured person who is joined to a case as co-prosecutor has similar procedural rights as the Prosecutor, although there remains a procedural bias toward the Public Prosecutor. For example, when

a case has both a representative for the injured person and a Public Prosecutor acting as joint prosecutors, the Public Prosecutor has the ability to seek an order from the Court to prevent the injured person from taking, or omitting to take, any action that the Public Prosecutor deems to be potentially detrimental to the case.⁷

This ability is reserved for Public Prosecutors; injured persons are unable to take an equivalent action against the prosecutor.

This means that lawyers for an injured person have the ability to support a Public Prosecutor in a trial, without any risk to the Public Prosecutor that the lawyers for the victim will take over the trial. Arguably, this could be of great benefit to a Public Prosecutor who may be heavily overworked and under-resourced. Further, NGO lawyers who are highly experienced in working on trafficking issues are able to share that expertise with the Court, with the potential to produce far more nuanced jurisprudence on human trafficking in Thailand going forward.

To conclude, it seems that it is not possible to say that human trafficking is purely a crime against the state, nor purely a crime against an individual. In the context of the Thai criminal law, human trafficking must be considered to have elements of both. The state, however, is only a secondary injured person/entity while victims of human trafficking are directly inflicted and damaged. Therefore, the State has the obligation to protect the victims while the injured persons have the right to claim their access to justice (as they are entitled to under Thai law). In addition to this legal answer, there are also significant practical benefits. Allowing injured persons to be joined as 'co-prosecutors' in criminal cases relating to human trafficking hence is a win for all sides.

⁵ Human Rights and Development Foundation, Press Release 8 August 2016.

⁶ Although note that, as a Civil System, there is only a very limited doctrine of precedent in Thailand. While the recent Court of Appeal decision is positive, its potential effect should not be overstated.

⁷ Thailand Criminal Procedure Code B.E. 2447, s 32.

Discretion of the government official and access to Workmen's Compensation Fund of migrant workers⁸

The Thai state have developed different approaches and amassed much experience in dealing with migrant workers for a long time. Advancement of the recognition of the rights of migrant workers can be found in domestic laws including the Constitution of the Kingdom of Thailand and statutory laws along with policies and regulations. Their compatibility and compliance with international human rights obligations can be monitored and gauged from the assessment of labour rights situation. Particularly in 2015, one major challenge is the restriction of access to own labour rights and state procedure. Problems occur at the level of the enforcement of the law and the practice of low level officials with regard to the Workmen's Compensation Fund Act BE 2537 (1994).

1. Facts, cases and opinions

Facts concerning restriction of the rights of migrant workers as a result of the use of discretionary power by government officials who enforce the Workmen's Compensation Fund Act BE 2537 (1994): On 12 August 2015, the Mae Sot Labour Law Clinic has received a complaint that Mr. Myint Aung, a 38 year old migrant worker from Myanmar, who worked as construction worker in Mae Sot District, Tak, suffered a work related injury on his right eye. Even though Mr. Myint Aung was entitled to compensation per the Workmen's Compensation Fund Act BE 2537 (1994), but due to the use of discretionary power by the Social Security Office which refused to accept the doctor certificate issued by Mae Tao Clinic and since Mr. Myint Aung had not been referred to and have medical examination at the Mae Sot Hospital in order to obtain the result and to calculate into the amount of compensation,

Mr. Myint Aung was deprived of the access to compensation for the loss of his organ including his right eye. He was simply compensated by his employer at the rate of ten days of his wage or 1,980 baht and another 750 baht for medical expense. The Mae Sot Labour Law Clinic found the use of discretionary power by government official at the practical level in this case directly affected the right of Mr. Myint Aung as an employee to have access to compensation per the Workmen's Compensation Fund Act BE 2537 (1994). We have on his behalf appealed the order of the SSO with the Committee of Workmen's Compensation Fund.

2. Framework of international law and domestic law

Mr. Myint Aung who suffered a work-related injury is supposed to have access to social welfare and compensation per Article 9 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR) coupled with Section 4 of the Constitution of the Kingdom of Thailand (Interim), B.E. 2557 (2014) and Section 18 of the Workmen's Compensation Fund Act BE 2537 (1994).

3. Recommendations

The Mae Sot Labour Law Clinic deems that initially a consultation should be made with the Social Security Office in Tak Province regarding the use of discretionary power by government official which has led to the restriction of Mr. Myint Aung's access to WCF. An effort should be made to develop some kind of agreement and the best practice applicable to other migrant workers and to benefit the interpretation and the use of discretionary power by government official in other cases as well.

⁸ This is a part of Factsheet series produced by HRDF with a purpose to highlight issues of migrant workers' access to justice

Deprivation of the right of injured party from becoming a co-plaintiff with the public prosecutor in trafficking in person offence

Even though the domestic law of Thailand, namely the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) which has been enacted in compliance with the Convention against Transnational Organized Crime (UNTOC) and the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, criminalizes trafficking in person as an offence, but there is no provision which only permits just the state to be the sole plaintiff in the prosecution of trafficking in person offence.

Nevertheless, according to Thailand's criminal trial procedure, criminal offences can be divided into an offence against the state and an offence against private party. As a result, during the criminal prosecutions, trafficking survivors are prevented from becoming a co-plaintiff with the public prosecutor in the trial of trafficking in person offence given the principle that it is an offence against the state. Therefore, trafficking survivors albeit an injured party are deprived of the right to be co-plaintiffs per Section 28 coupled with Section 30 of the Criminal Procedure Code

The Anti Human Trafficking in Labour Project (ALT) which has been working to provide legal assistance and litigation support for trafficking survivors for more than seven years has raised the issue during the trial of a trafficking in person case in which it involved more than 15 trafficking survivors who should become co-plaintiffs in such as, but they were deprived of the right as a result of the interpretation of the law by the trial court.

For over two months the trafficking survivors were waiting for the verdict of the Appeals Court, and eventually, the Appeals Court Region 9 decided to allow the trafficking survivors to become co-plaintiffs along with the public prosecutor in the trial of a trafficking in person offence per the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) and the verdict can be summarized as follows;

1. Facts, cases and opinions

Facts concerning the deprivation of the right of trafficking survivors to become co-plaintiffs along with the public prosecutor in a trial of trafficking in person offence: The case happened with 15 crew members in fishing boat who came from Myanmar and worked in Trans Province. All of them have been rescued by the officials and identified as trafficking survivors per the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) and the Anti Human Trafficking in Labour Project (ALT) has been providing them legal assistance and legal representation.

One of the injured parties who was subject to exploitation as a worker in the fishing boat was Mr. Zani, a migrant worker from Myanmar, who came to Thailand through an agent who had promised to take him to work as construction worker, but instead had forced him to work unpaid in fishing boat and subjected him to physical abuse committed by the boat's captain. The agent claimed he had to work for free to pay off the debt he owed him for the agent fee and travel costs. Worse, he was told he had incurred debt much more than the actual expenses since he was charged for every expense including service fee and food throughout the time he worked on the fishing boat.

Eventually, Mr. Zani and 14 other injured parties have sought judicial remedies, but the Provincial Court of Trang ruled that that all of the injured parties could not ask to become co-plaintiffs along with the public prosecutor since a trafficking in person offence is an offence against the state and only the state can be an injured party. The public prosecutor is supposed to act as a plaintiff on behalf of the injured parties who would be taking the role of prosecution witnesses only.

Nevertheless, staff and attorneys of the Anti Human Trafficking in Labour Project (ALT) appealed the order with the Appeals Court Region 9 and on 26 July 2016, the Provincial Court of Trang read the verdict of the Appeals Court Region 9 regarding the pleading to become co-plaintiffs of the injured parties. The Appeals Court states that “As the public prosecutor describes in the plaint that the ten defendants and others have committed an act of exploitation by procuring, vending, bringing from or sending to, detaining or confining, harboring, or receiving any person, by means of the threat or use of force, abduction, fraud, deception, abuse of power to have the injured parties work in the fishing boat, it should be construed that the injured parties have directly been affected by such act. Therefore, they should be entitled to become co-plaintiffs per Section 30 of the Criminal Procedure Code. That the Lower Court decided to disallow them from becoming co-plaintiffs was unlawful.”

As a result of the verdict, the 14 trafficking survivors and Mr. Zani have become co-plaintiffs along with the public prosecutor and could act on any charges indicted.

2. Framework of international law and domestic law

That Mr. Zani and 14 other injured parties have been deprived of the right to become co-plaintiffs along with the public prosecutor in a trafficking in person offence trial and their right has later been restored as a result of the verdict of the Appeals Court Region 9 is compatible with the provision in Articles 3, 5 and 6 of the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children which provide that each State Party shall ensure that its domestic legal or administrative system contains measures that enable their views and concerns to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders, in a manner not prejudicial to the rights of the defence.

Therefore, it could be said that the right to become co-plaintiff with the public prosecutor in a trafficking in person offence trial is another measure by the state to ensure that the views and concerns of trafficking survivors shall be presented and considered in the criminal proceedings as a plaintiff, not just a witness.

3. Recommendations

To reinforce the rights of trafficking survivors in the criminal proceedings, particularly in cases whereby a large number of migrant workers or asylum seekers have become trafficking survivors, the Anti Human Trafficking in Labour Project (ALT) deems that an effort should be made to disseminate and raise the awareness of the verdict of the Appeals Court Region 9 to reiterate that the state must reinstate the right of trafficking survivors so that they can become co-plaintiffs along with the public prosecutor in a criminal proceeding since they are the persons who have suffered physical and psychological damages as a result of the exploitation including forced labour. Even though according to Thailand's criminal procedure system divides criminal offences into an offence against the state and an offence against private party, but considering the rights per Section 28 coupled with Section 30 of the Criminal Procedure Code and to serve the interest of justice, an injured party should be allowed to have the right to propose the damages done to oneself and to demands any rights appropriate to them as per the procedure.

Selected cases

Injured party and descendants of deceased awarded indemnity for car accident

During 7-8 April 2016, Mae Sot Labour Law Clinic was authorized by the injured party and descendants of deceased to receive indemnity, the amount of 4.3 million baht, for car accident from Viriyah Insurance and Sompoo Japan. On 7 March 2016, an accident in which a public minivan crashed with an oil tank truck in Doi Ruak, Mae Tho District, Tak, claimed the lives of five migrant workers from Myanmar and one of them suffered disability with his arm severed. OIA and the relatives of the injured parties have asked for help from the Labour Law Clinic and we have coordinated with the police and the parties involved until the injured party and descendants of the deceased were awarded the compensation.

Samut Sakhon MJP's staff coordinating with the Thai authorities to rescue 19 Myanmar migrant workers who were trafficking victims

During 8-18 April 2016, Samut Sakhon MJP's staff and officials from the Ministry of Social Development and Human Security (MSDHS), labour office, and police in Ratchaburi have rescued nine Myanmar migrant workers who were trafficking victims in subcontract work. All of the workers have entered Thailand as per the MoU between Thailand

and Myanmar, but have been subject to exploitation by the agents and employers. After further inquiry, the officials have also found that another group of workers had been sent to work at another company in Suphanburi and it was likely that they had been trafficking victims as well. Our staff have thus coordinated with the local police and have initially managed to rescue ten Myanmar migrant workers.

The 19 workers have then undergone the trafficking victim screening process and the multidisciplinary team opined that all of them have been trafficking victims. Our project staff have thus coordinated with concerned authorities to bring all the victims to receive support from relevant authorities.

Refugees at Ban Oum Piam receiving indemnity from accident

On 18 April 2016, Mae Sot Labour Law Clinic's staff acted as a representative of Mr. Chi Lai (without last name) who had sustained grievous injury from a car accident to receive indemnity. Throughout the process, Mr. Chi Lai has been assisted by the Labour Law Clinic and the International Rescue Committee (IRC) in order to coordinate with the concerned parties and has received from them legal assistance. Through negotiation, the parties involved have agreed to provide 100,000 baht as compensation.

The Provincial Court of Ranong accepted to receive a case against defendants alleged to have committed trafficking in persons and violations of the Penal Code. But the request by the attorneys of the Cambodian migrant workers to become co-plaintiffs in the case concerning the violation of the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008).

On 11 May 2016, the Ranong public prosecutor has indicted the case against Mr. Ruengchai Pewngam

with the Provincial Court of Ranong. The complaint can be summarized as follows;

1. The defendant and Mr. Somchai Jettanapornsamran plus two other persons who remain at large have committed an offence of trafficking in person from November 2014 until 22 January 2016. They were alleged to have lured 11 Cambodian migrant workers to travel from Cambodia to Thailand. The injured parties were told they would be placed at a fish segregation and fish head cutting factory in a fishing market, not to work in a fishing boats. But in reality, it turned out that the defendant and others have deprived 11 of them of their liberty on a fishing boats, named “K. Nawamongkholchai 1”. There, they were forced and threatened to work as crew members in the fishing boat and had to work off-shore in Thai and international waters. That was how the exploitation has been inflicted on the fishing workers including the 11 injured parties.

2. The defendant and others have been charged for trafficking in persons and forced labour against the 11 injured parties. All of them were deprived of their liberty while having to work in the fishing boat, “K. Nawamongkholchai¹” causing them to lose their freedom of their bodies. Their travel documents had been seized to prevent them from escaping. The victims also faced intimidation causing them to fear for their lives, bodies and freedoms and being a submissive position and having to agree to work in the fishing boat. The defendants and others had then taken the victims on board to fish in Thai and international waters without allowing them to get ashore. It was, therefore, an act of exploitation according to the law.

The incidence took place in Tambon Pak Nam, Muang District, Ranong, Tambon Pak Nam, Muang District, Samut Sakhon, Tambon Satrungs Meinjei, Chamkadong District, Phnom Penh, Cambodia and in the territories of the Republic of Indonesia, Thai and international waters. The public prosecutor proposed to have the defendants convicted as per the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008), the Penal Code and the Amendment of the Penal Code Act no. 13 B.E 2526 (1983)’s Section 3. The Provincial Court of Ranong has accepted to hear

the case as the criminal case no. KM2/2559. Attorneys from the Anti Human Trafficking in Labour Project (ALT) have requested to become co-plaintiffs, but the Court has only allowed them to become co-plaintiffs just for the offences against the Penal Code while dismissed the request to become co-plaintiffs in the offences against the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) claiming they were the offences against the state,

On 10 May 2016, the public prosecutor has requested to have witness examination conducted in advance since the witnesses including the trafficking victims had official residency outside the Kingdom and had no permanent addresses in Thailand. The Court granted as per the request and the witness examination has been conducted on 12 May and 26 May 2016 and the pretrial hearing was scheduled to take place on 6 June 2016.

Background

On 21 January 2016, the officials under the supervision of the Ranong Provincial Police, Commander of the Infantry Taskforce 25, Thep Sathree Command and concerned authorities have raided fishing boats and inspected the living condition of fishing crew members from Cambodia in three fishing boats which had been operating in Indonesia waters and had just docked at a private jetty in Tambon Pak Nam, Muang District, Ranong. The authorities received tip-offs that in two of the three boats, there was forced labour including in K. Nawamongkholchai 8 (the Provincial Court of Ranong has accepted to hearing the case against Mr. BanjobKaenkaew since 21 April 2016 in the Black Case no. KM 1/2559 on charges against the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) and the Penal Codewith four Cambodian migrant workers as the victims) and K. Nawamongkholchai 1. After the operation, the fishing crew members have been rescued and brought into the trafficking victim screening process including 11 workers from the K. Nawamongkholchai¹. All of them received support from the Ministry of Social Development and Human Security (MSDHS). Prior to the indictment of the case, the Ranong public prosecutor had requested

the Court to have witness examination conducted in advance with the 11 Cambodian migrant workers who were trafficking victims to give evidences.

The Provincial Court of Ranong accepting to hear request from the attorneys of trafficking victims who were migrant workers in fisheries sector to have the case transferred to the hearing of the Criminal Court's Division of Trafficking in Person

On 6 June 2016, the Provincial Court of Ranong was supposed to have a pretrial hearing in the case indicted against Mr. RuengchaiPewngam and others, altogether three, as defendants in charges of trafficking in persons and violations of the Penal Code. On the same day, the attorneys of the victims, the co-plaintiffs in this case, has invoked the Criminal Procedure Code's Section 26 (1) to ask the Court to transfer the case to the hearing of the Criminal Court's Division of Trafficking in Person by claiming that;

1. During the prosecution process, some victims and witnesses had been subject to intimidation and harassment causing them fear

2. Some defendants in this case had been prosecuted on trafficking in persons charges before. Having the case tried here might compromise the efficiency of the Court or might hamper the justice process.

3. The case has garnered much attention from the public, and national and international human rights organizations have been monitoring the case all along.

After the request was made by the attorneys who were co-plaintiffs, the defendant attorneys have objected to it. The Court asked the defendant attorneys to submit a written objection within 15 days and would deliver its decision on 16 August 2016.

Migrant workers demanding employers to ensure minimum wages and other remunerations as provided for by labour protection law

On 13 May 2016, Mae Sot Labour Law Clinic's staff has been approached by the Foundation for Education and Development (FED) about the case of around 130 migrant workers who were negotiating with their employers about their wages and other guidelines of treatment. They were employed in a factory in KhangPhiban, Mae Sot District, Tak and proposed to their employers to have a raise of their daily wage from 130 to 150 baht , and the overtime pay at 18 baht per hour. Nevertheless, at the heat of the negotiation, some workers decided to call a strike and they were later asked by the factory manager to resign as workers and would be provided with severance pay as required by the law.

The Labour Law Clinic's staff have thus asked for help from the Labour Welfare and Protection Office in Mae Sot District, Tak and representatives of both the employers and employees have agreed to have another negotiation on 17 May 2016. Still, it led to a deadlock on at least two issues including (1) normal wage, overtime pay and payment period and (2) the employees' demand to have the change of the factory's supervisors due to their discontent with the current supervisors. Nevertheless, the employers intended to have the employees work for them. As a result, a draft agreement has been made between the employers and the employees to accommodate the demands of both parties. Initially, 20 employees agreed to continue to work for the employers at the factory.

Descendants of the deceased migrant workers as a result of car accident receiving indemnity from insurance company

Case1

On 31 May 2016, Chiang Mai MJPinformed Mr. Wi, father of a deceased migrant worker who died from a car accident to receive 171,200 baht as compensation from the Viriyah Insurance. The accident took place on 30December 2015. Mr.MYO AUNG from Myanmar's Shan State, travelled in a pickup truck with his relatives and he died from a car accident. Mrs. Seng Lungjai, wife of Mr. MYO AUNG, has then contacted the MJP asking for help to coordinate with the insurance company to receive the indemnity for the decease of a passenger. MJP has thus submitted necessary documents and an application on behalf of the descendants of Mr. MYO AUNG including his wife and his father, until the descendants have received the indemnity.

Case2

On 6 June 2016, SamutSakhon MJP's staffbrought younger brother and mother of Mr. Joe, a Myanmar migrant worker, who had died from a car accident, to retrieve the indemnity for

the amount of 504,000 baht from the Aioi Bangkok Insurance and the Road Accident Victims Protection Company Limited at the Don Tum Police Station, Nakhon Pathom. The accident took place on 9March2016, after finishing his work, Mr. Joe was riding a car home and sustained grievous injury from an accident. He was later pronounced dead. Mr. MAUNG MYINT @ MIT, his brother, has thus contacted the MJP asking for help to coordinate with local police and the insurance companies to retrieve the indemnity. With our help, his brother and mother have come to receive the amount of money.

Workmen's Compensation Fund reporting on the execution of the Supreme Court's order in the case of Ms. NoomMaisaeng

On 6 June 2016, Chiang Mai MJP's staff was informed by the Workmen's Compensation Fund in charge of the 1994 Workmen's Compensation Act that they were executing the order of the Supreme Court no.1558/2558 in the case that Ms. Noom-Maisaenghad filed a complaint against the 13-man Workmen's Compensation Fund Committee as defendant since the Committee had refused her the access to compensation from the Workmen's Compensation Fund after she had sustained a work-related injury by working as a construction worker to build a well-known hotel in Chiang Mai. As a result, she had to have both legs severed and become wheelchair bound for life. The WCF refused to award her the compensation and simply asked her to ask for the compensation from her own employers. Nevertheless, the Supreme Court deemed Ms. NoomMaisaeng an "employee" according to the 1994 Workmen's Compensation Act and since she had sustained a work-related injury, she should be entitled to receiving the compensation directly from WCF. That the employers had failed to pay contribution to the Workmen's Compensation Fund could be not used as a reason to deny her access to the WCF. The Supreme Court ruled to rescind the order of the WCF Committee and to have Ms. NoomMaisaengawarded the compensation from the WCF for the equivalent to her four months and 20 days of work at the rate of 2,418 baht /month.

Migrant worker receiving indemnity from Road Accident Victims Protection Company Limited

On 8 June 2016, Chiang Mai MJP's staff brought Ms. Pond, a Shan migrant worker, to receive indemnity for the amount of 500,000 baht from the Road Accident Victims Protection Company Limited at the Doi Saket Police Station, Chiang Mai. The accident took place on 30 April 2016 as Ms. Pond and her husband were driving out from Soi Wat Don Chai (Tha Rua) toward a bus terminal. Their motorcycle was rammed into by a car almost cutting off her right leg making her suffer broken bones. She had to eventually have her lower right leg severed. The MJP has contacted the parties and the police and the driver of the other car agreed to provide her 250,000 baht as compensation by drawing on money made possible by the 1992 Road Accident Victims Protection Act. She also received another 250,000 baht by invoking her right per the 1992 Road Accident Victims Protection Act as well. On 16 May 2016, the MJP has accompanied Ms. Pond to apply to receive the amount and she was later awarded the compensation in a cashier cheque worth 500,000 baht .

Domestic worker receiving overdue wages from employers

On 13 June 2016, Ms. THIT THIT, a Myanmar worker, who worked as homemaker and tended to

a sick person in a family in Nonthaburi, has gone to retrieve her overdue wages for the amount of 7,500 baht from the employers at the Labour Welfare and Protection Office in Nonthaburi. Ms. THIT THIT had earlier contacted the MJP in Samut Sakhon asking for help to document the information that she had not received the wages for the last month of her work and to submit it with her complaint to the welfare official. Eventually, she was contacted to receive the amount from the employers.

Subcontract worker receiving disability compensation from employers

On 22 June 2016, Samut Sakhon MJP's staff brought older brother of Mr. Namcha, a Myanmar migrant worker who have sustained permanent disabilities from her work to receive the compensation for the amount of 450,000 baht from his employers at the Social Security Office (SSO) in Pathumthani. The accident took place on 4 March 2016, while Mr. Namcha, a subcontract worker, was working in a factory in the province. During the moving of merchandise to the lower floor of the factory, he shouted to let his colleagues know that he was done. Suddenly, his neck was pressed by the lift causing him to sustain a grievous injury. At only 20 years, his central nervous system was damaged and he has to suffer permanent disability being unable to move parts of his body from his neck and downward. With help from our project staff to identify the real employers, a negotiation could take place in order to have Mr. Namcha awarded the compensation. And he was eventually awarded the compensation from the SSO.

Selected Activities

13 April Samut Sakhon MJP's staff travelled to organize a training workshop for migrant workers at the Center For Skill Development Region 4, Ratchaburi focusing on raising the workers' awareness about their basic rights including social security rights, and labour welfare. The training was attended by 15 participants including ten males and five females.

23 April Chiang Mai MJP organized training of trainers at the Center for Learning and Development of Migrant Workers in Saraphi District for 14 participants including nine males and five females. In the morning, it was a panel discussion about the migrant workers who have not enjoyed their basic rights according to the labour law and the government's registration policy to have the migrant workers issued with pink ID cards while most workers are not willing to have the cards since being registered as such would deprive them of their many rights according to the Thai law. In the afternoon, the training of trainers was given to help develop peer educators who can help to pass on skill development knowledge to their peer workers and to disseminate information in their community.

25-28 April Mae Sot Labour Law Clinic and the SamutSakhon MJP's staff have attended the training workshop on Financial Education Campaign for Migrant Workers in Thailand conducted by the International Labour Organization (ILO) and ATIHKA from the Philippines at Sena Place Hotel, Bangkok.

28 April Mae Sot Labour Law Clinic's staff visited migrant workers at their community as per of the home visit in Moo 1 Ban Tha Song Yang, TambonTha Song Yang, Tha Song Yang District, Tak, where 26 migrant workers inhabited including five males and 21 females. Most of them had no Thai ID cards since they are ethnically Karen and have come from Myanmar. Eking out by taking hired work, they mostly earn about 150 baht each. In addition, their access to medical services is impeded. If they want to go outside the confined area, they have to bribe the official at the checkpoints. Upon learning about their grievances, the Labour Law Clinic's staff have approached them and tried to get familiar with them in order to introduce them to basic knowledge about how to renew their work permits, how to legally travel to inner Thailand for work, the rights of migrant workers as guaranteed by the MOU and the current minimum wage.

29 April Mae Sot Labour Law Clinic's staff and the Labour Welfare and Protection Office in Tak plus Robinson Department Store organized an activity to celebrate the national labour day using the theme "The Caravan of Sharing" with funds and items having been donated and brought to students at the border patrol police school in Tambon Mae Usu, Tha Song Yang District, Tak. Of 193 students in the school, most of them are descendants of the villagers in the local villages and are ethnically Karen.

29 April Chiang Mai MJP and peer educators have organized a mobile activity at the community of construction workers in San Kam Phaeng District to educate the workers and to have an exchange with them on the state policies concerning migrant workers. The meeting was attended by 33 participants including 17 males and 16 females. Most of them feel concerned about using the pink ID cards during their travel and as a result of that their many rights have been deprived including being barred for applying for driving licenses, being barred from traveling to other areas and being barred from accessing the social security services and the Workmen's Compensation Fund.

1 May Mae Sot Labour Law Clinic's staff and the Migrant Rights Promotion Working Group (MRPWG) organized an activity to mark the 2016 May Day by walking from the Old Mae Sot Police Station to Wat Pah Kao to express the demands of migrant workers. In addition, during the occasion, the Labour Law Clinic's staff have presented the migrant workers the IEC material about the Anti-Trafficking in Persons Act B.E 2551 (2008) and a manual to combat trafficking in persons.

1-2 May Chiang Mai MJP, the Migrant Workers Federation (MWF), Thai labour unions and other labour networks organized a public seminar to mark the 2016 May Day. They have also tendered their demands to the Governor of Chiang Mai and to the Thai government.

2 May The Anti Human Trafficking in Labour Project and a network of human rights lawyers have met to discuss work to deliver legal and litigation assistance to the 15 trafficking victims from Myanmar who had been subjected to forced labour on fishing boats. The incidence took place on Trang and hearings are going on the Lower Court.

7 May Chiang Mai MJP and over 20 members of the Migrant Workers Federation (MWF) plus students from Chiang Mai University, members of the Northern environmental network have organized an activity to restore the small check dam inside the Suthep-Doi Pui National Park.

14-15 May Mae Sot Labour Law Clinic's staff was awarded a certificate from completing a training workshop on Financial Education Campaign for Migrant Workers in Thailand conducted by the International Labour Organization (ILO) and ATIHKA from the Philippines at Sena Place Hotel, Bangkok.

15 May Chiang Mai MJP and the labour peer educators have visited the community of construction workers in Doi Saket District, to educate them and have an exchange with them about the Thai state's policy to have migrant workers with passports and valid visas to apply for the pink ID cards. Our project staff has explained to them the application process, necessary documents and all the incurred expenses. The meeting was attended by 30 workers including 20 males and ten females.

19 May Mae Sot Labour Law Clinic conducted legal training workshop for youth including 18 students in summer camp of the Help Without Frontiers Foundation (including HWF Learning Center, Parami Learning Center, CDC Learning Center, KKB Learning Center and schools from Myanmar's Paan). In the one-day training, issues covered included understanding fundamental human rights and basic labour law according to the 1998 Labour Protection Act, the 1994 Workmen's Compensation Act and the 1990 Social Security Act.

29 May Mae Sot Labour Law Clinic's staff conducted a legal training workshop for migrant workers in Mae Sot District, 60 of them including 34 females and 26 males from the age of 14–53 years. They all live in the community behind Wat Aranyakhet in the shelters provided by the employers for workers employed in garment industry. Nonetheless, the workers had never had any training that would educate them about their legal rights and duties according to the law. Thus, our staff have organized the training hoping to introduce them to basic legal understanding and laws concerning their daily life and work as migrant workers.

25-27 May Chiang Mai MJP, Migrant Workers Federation (MWF) and Ms. Chirarat Moonsiri, lawyer of the Mae Sot Labour Law Clinic have participated in a public seminar organized by the National Human Rights Commission (NHRC) to exchange and discuss the situation of human rights in the North and to submit to the NHRC a letter of petition demanding the reinstatement of the right to travel and the right to apply for driving licenses which will likely be hampered once the migrant workers are forced to apply for the pink ID cards and to renounce their passports.

29 May Chiang Mai MJP and the labour peer educators organized an educational activity in the community of construction workers in Doi Saket District with 54 participants including 31 males and 23 females. It was a chance for an exchange on information concerning the registration of migrant workers who have been issued with work permits/ as they are required to change into the pink ID cards and the workers are worried that by holding the pink cards, their rights shall be deprived of.

31 May Mae Sot Labour Law Clinic's staff visited a community of migrant workers in Luk Khaya, Ban Mae Ta Phae getting to meet 43 workers including 16 males and 27 females. Most of them are new arrivals in Thailand and have faced difficulty to obtain work permits. Nevertheless, some have started their work in garment factories while others are employed in construction sites nearby.

7 June Mae Sot Labour Law Clinic and the Migrant Rights Promotion Working Group (MRPWG) in Mae Sot organized a public seminar on the Information Exchange on Migrant Labor Registration Process in Mae Sot at Queen Palace, Mae Sot with 41 participants including representatives from state agencies, the Chamber of Industry, local NGOs in Mae Sot District, international NGOs and migrant worker volunteer groups including the Community Based Organization (CBO). Most problems have stemmed from the rather short period of time to apply for the cards given the complicated procedure, restriction of the right to travel among the migrant workers and automatic service fee payment which needs more improvement.

5 June Chiang Mai MJP organized a public seminar on the consultation and monitoring of the litigation on the case of Perfecto Co.'s factory at the Labour Welfare and Protection Office in Chiang Mai. In this case, more than 100 migrant workers were suddenly laid off without receiving their outstanding wages. Present at the meeting was a labour attache from the Myanmar Embassy to Thailand.

19 June Chiang Mai MJP and the Migrant Workers Federation (MWF) organized the half-year conference of MWF to report to members the implementation and to recruit new board members as well as to plan for the activities during July-December 2016. It was attended by 67 members including 42 males and 25 females.

19 June Samut Sakhon MJP's staff visited a community of migrant workers in Nakhon Ratchasima in an attempt to introduce them to their basic rights with the testing of their knowledge prior to and after the training; it was attended by over 78 participants including 56 males and 22 females.

24 June Mae Sot Labour Law Clinic's staff have attended a training workshop to empower trafficking suppression and prevention workforces in Mae Sot organized by the Office of Social Development and Human Security in Tak, the International Organization for Migration (IOM) and the World Vision Thailand. It took place at Kittipha room, Wattana Village, Mae Sot District, Tak.

30 June Mae Sot Labour Law Clinic's staff visited a community migrant workers in Ban Thung Thong or Mai Sak Community in Mae Sot District, Tak getting to meet 18 workers including seven males and 11 females who are ethnically Karen, Myanmar and Muslim. Most workers here have basic understanding about labour rights and traffic law as a result of the support from the Village Headmen and the Community- Based Organization.

23 June Chiang Mai MJP and the Migrant Workers Federation (MWF) have travelled to Tambon Machachai, Samut Sakhon to submit a letter of petition to the Myanmar's State Counselor, Ms. Aung San Suu Kyi, during her visit to Thailand from 23-24 June 2016.

25 June the Chiang Mai MJP organized an educational activity for labour peer educators at the Migrant Worker Learning and Development Center in Saraphi District with 13 participants including five males and eight females. Most participants reflected how staggering expenses have incurred for them as a result of the change of the government policy to force all migrant workers to apply for only the pink ID cards even though some migrant workers have just renewed their work permits.

บรรณาธิการ: นางสาวปรีดา ทองชุมนุญ และนางสาวภัทรานิษฐ์ เยาดำ

ติดต่อ: มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา สำนักงานกรุงเทพมหานคร
(เฉพาะโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน) 109 ซอยสิทธิชน
ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงสามเสนนอก ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
โทรศัพท์ 02 277 6882 โทรสาร 02 275 4261 www.hrdfoundation.org

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร
93/200 หมู่ที่ 7 ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000
โทรศัพท์/โทรสาร 034 414 087

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา สำนักงานจังหวัดตาก
134/31 ถนนอินทรีศรี ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 63100
โทรศัพท์/โทรสาร 055 535 994

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่
71 ถนนสนามกีฬาซอย 1 ชุมชนอันอารีย์ ซอย 4 ตำบลศรีภูมิ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์/โทรสาร 053 223 077

Editor: Ms.Preeda Tongchumnum and Ms.Phattranit Yaodam

Contact: Human Rights and Development Foundation–Bangkok
(for the Anti–Human Trafficking Project only) 109 Soi Sitthichon,
Suthisarnwinichai Road, Samsennok, Huaykwang, Bangkok 10310
Tel. 662 277 6882 Fax. 02 2754261 www.hrdfoundation.org

HRDF, Samut Sakhon Branch Office
93/200 Moo 7, Ta Sai Sub–district, Muang District,
Samut Sakhon 74000 Tel/Fax 034 414 087

HRDF, Mae Sot District Branch Office
134/31 Intharakiri Road, Mae Sot Subdistrict, Mae Sot District,
Tak Province 63100 Tel/Fax 055 535 994

HRDF, Chiang Mai Branch Office 71 Sanamkeela Road, Soi 1,
Un–Aree Community, Soi 4, Sriphum Sub–district, Muang District,
Chiang Mai 50200 Tel/Fax 053 223 077